

COBRE ARGENTINO
Franqueo Pagado
TARIFA REDUCIDA
 Concesión 1605

Semanario lituano apolítico.
 Redacción y Administración
 Imprenta Val. Gómez 2719
 U. T. 47, Cuyo 7354

Dirección postal: Casilla de
 Correo 303.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

“La Voz de los Lituanos en Argentina”

MET. VI BUENOS AIRES, ŠEŠTADIENIS VASARIO — FEBRERO 24 d. 1934 m. NUM. 182

Nepartinis darbo žmonių savitraštinis, organas draugijos „Lietuva“

Atskiras numeris 10 cent
PRENUMERATA: Visoj Pietų ir Šiaurės Amerikoj metams 4 pesai, pusei met. 2 p.

Lietuvoj ir kitose Europos valstybėse metams 6 pesai, pusei met. 3 pesai, Raštus ir prenumeratas siųsti adresu: Casilla de Correo 303, Bs. As.

Nuvertė San Juan Provin. Gubernatorių Cantoni

Stratosfera - būsimoji karo arena

Sovietų aviacijos žinovai tvirtina, kad ateity stratosfera turės lemiamą vaidmenį oro kautynėse. Prieš kurį laiką pakilę SSSR lakūnai stratosferon kaip tik tai patvirtina. Pasirodo, kad stratosferos srityje kulų kelias kelis kartus ilgesnis. Tuo būdu bus galima iš daug didesnių atstumų bombarduoti priešą.

Areštavo žibalo karalių

Iš New Yorko pranešama, kad vyriausybė davė parėdymą areštuoti visame pasaulyje žinoma „žibalo karalių“ Sinklerį. Jisai kaltinamas daugeliu kriminališkų nusikaltimų. Valdžios organai ilgai sekė jo operacijas ir priėjo išvadą kad visas Sinklerio milžiniškas turtas sukrautas nešvarių būdu. Nuo jo nesąžiniškumo nukentėjo daugelis bankų, įmonių ir valstybės iždas.

Sterilizuos ir anglai?

Speciali anglų komisija, kuri buvo paskirta sterilizacijos klausimui išstudijuoti nutarė tam tikrais atvejais ją rekomenduoti. Sterilizaciją komisija rekomenduoja protiškai ydingiems žmonėms, žmonėms su kūniškais trūkumais, kurie gali būti perduoti ir asmenims, kuriuos taria galint perduoti protines ydas. Tačiau visais atvejais kandidatai į sterilizaciją patys turi duoti savo sutikimą operacijai padaryti. Taip pat turi būti gautas sveikatos ministerio leidimas.

Nenori Vilhelmo

Išgalėjus Vokietijoje hitlerininkams, daugelis vokiečių monarchistų manė kad Hitleris tikrai sugrąžins į Vokietiją pabėgusį imperatorių Vilhelmą ir Vokietiją paskelbs monarchija. Tuo tarpu paskutiniu laiku hitlerininkų vadai vis dažniau atsiliepia, kad apie monarchijos atstatymą Vokietijoje negali būti nė kalbos. Taip pat uždrausta siųsti Vilhelmui rinkiniai sveikinimai, į kuriuos vyriausybė žiūrėsianti, kaip į priešvokišką darbą.

Tam patvirtinti neseniai įvyksiamame Vokietijos valdininkų susirinkime vienas hitlerininkų vadų griežtai pasisakė prieš monarchijos atstatymą.

Sovietų Ukrainos sostinė keliamą Kijevan

Ukrainos vykdomasis komitetas nusprendė Ukrainos sostinę perkelti į Kijevą. Manoma, kad sostinė bus perkelta iki šių metų rudens.

46 mirties kilpos iš eilės
 Amerikos lakūnas O'Meara sklandytuvu padarė 46 mirties kilpas iš eilės. Tokiu būdu minėtas lakūnas apstatė naują „mirties kilpų“ rekordą, kurio iki šiol niekas nestengė sumušti.

SOVIETAI VALOSI NUO VOKIEČIŲ.— NAUJA MONARCHIJA TOLIMOSE RYTUOSE.— LIETUVIŲ AREŠTAI VILNIUJE.— AUSTRIJOS DARBININKŲ SUKILIMAS SUJUDINO KAIMYDINES VALSTYBES.

Vieno austrų laikraščio Maskvos korespondentas įdomiai aprašinėja sovietų turkų ir sovietų lenkų santykius.

Kai sugrįžęs iš Turkijos Vorosilovas lydimas turkų gendrolo išlipo Odesoje iš automobilio, jis kreipėsi į susirinkusius žodžiais:

—Lai gyvuoja turkų armija!
 „Tai pirmas atsitikimas — rašo korespondentas, — kai oficialus Sov. Rusijos asmuo tokiu šūkiu kreipiasi į turkų armiją“.

Rusų - turkų draugavimas, senas dalykas. Bet lenkų-sovietų sibičiuliavimas, tai šių dienų naujiena. Reikia tik stebėtis šių amžinų priešų tokiu staigiu susidraugavimu. Sąryšis su tuo visa kas vokiška Sov. Rusijoje panaikinama.

Iš darbo paleisti visi vokiečių technikai, tvarkytojai, nutrauktas artimesnis politiškas bendradarbiavimas, panaikinamos kultūrinės monopolijos, kurias tvarkė vokiečiai kaip muzikoje, literatūroje ir k.t. Didelė dalis užsienių filmų, kurios buvo gabenamos į Sov. Rusiją, daugiausia iš Vokietijos, dabar uždrausta įvežti. Be to, uždrausta vokiečių prekių reklamavimas. Mat, neseniai vokiečiai Maskvoje buvo suruošę „technikos savaitę“, kur turėjo dar iki šiol negirdėtą pasisekimą.

Dabar viską paveržia lenkai. Jau sausio mėn. kaip skelbia laikraščiai, Maskvoje buvo „technikos savaitė“. Visi rusų žymesni vadai turėjo ilgiausius pasitarimus su lenkų pasiuntinių Maskvoje. Kai buvo suruoštas uždaras rusų kariuomenės paradas, jame iš sveikųjų dalyvavo tik lenkų pasiuntinys.

„Lietuvos žinios“ rašo, kad ryšys su pakėjęsusiomis politinėmis sąlygomis (SSSR ir USA susiartinimas ir k.), užsienių spauda rašo apie naują Japonijos taktiką Azijos rytuose.

Japonija, vietoj greito puolimo SSSR, sumanė naują būdą įsistiprinti Azijos žemyne ir tada pulti SSSR Azijos rytines sritis. Sudarytoji iš Mandžūrijos Manžuko bus panaikinta. Tikriausiai — jos ribos bus žymiai išplėtos įtraukiant Mongoliją ir Kinijos šiaurės sritis ir iš to bus sudaryta Manmango Monarchija, kurios imperatorium bus paskelbtas paktinis Kinijos dinastijos atstovas Puji.

Šiuos Japonijos planus išdėsto „Times“, „Morning Post“ ir „Temps“.

Pasak šių laikraščių, Manmango monarchiją turėsiu pripažinti ne tik Japonija, bet ir Sovietų Rusija, kurie sudarytų su ja nepulimo paktus. Tas reikštų neva, kad tai visiškai savarankiška valstybė, kuriai nevadavauja Japonija. Bet minėti laikraščiai pažymi, kad tai tik nauja Japonijos kombinacija.

Kadangi dabar Japonija priversta susilaikyti nuo žygio pulti Vladivostoką ir rytų pamari, tai su galvoje naują planą kaip įsistiprinti Azijos žemyne ir iš ten jau vėliau užpulti Rusijos teritorijas.

Vasario 14 lenkų valdžia Vilniuje areštavo 27 lietuvius. Jie suėmė lietuvių visuomenės veikėjus ir padarė daugybę kratų lietuvių

namuose. Lenkai kemša kalėdžiams lietuvius Vasario šešiolikto išvakarėse. Anot telegramų - lenkai labiau bijo Lietuvos žygio į Vilnių, negu lietuviai į jį rengiasi. Sąryšis su įvykusiais Vilniuje areštais, Kaune buvo mėginta net padaryti demonstracijų, laike kurių, kaip praneša laikraščiai, įsitarščiavusi minia išdaužė vieno lenkų laikraščio redakcijos langus ir vienos kavinės langus, kurios savininkas yra Lenkijos pilietis. Įsimaisius policijai kilaletas karštolis sulaukėta.

Vasario 20 d. „La Prensa“ paskelbė žinutę, kad Sov. Rusijos užsienių reikalų komisaras Litvinovas sutiko tarpininkauti derybose Lietuvos su Lenkija dėl Vilniaus. Tuo reikalu jis šį pavasarį lankys visas Pabaltijo valstybes.

Austrijos darbininkų sukilimas prieš Dollfuso diktatūrą sujudo Tolimų Rytų kaimynines ir nekaimynines valstybes. Visi budi. Vokietija tykoja užgrobti Austriją ir atgauti jos prieš karą valdytas teritorijas. Tadai grėsia Italijos interesams nes gal reikėtų prarast Trieste, etc. Del to šis sukilimas vadinamas raudonomis Dunojaus bangomis, kuris anksti ar vėlai gali pavirsti į visos Europos gaisrą.

Faktiniai Austrijos socialistai nepuolė, bet gynėsi nuo priespaudos, teisingai rašo viso pasaulio darbininkiškoji spauda. Numarinti žmogų, nereiškia nugalėti jo idėjų.

Visa asiriečių tauta persikraustys Brazilijon

Tautų Sąjaugos taryba plačiai svarstė asiriečių klausimą. Anglų užsienių reikalų ministeris Simonas pareiškė tarybos padėką Brazilijos vyriausybei už pasiūlymą suteikti Brazilijoje žemės visai asiriečių tautai. Ta proga Simonas pareiškė, kad pirmą kartą istorijoje visa tauta persikels gyventi į kitą pasaulio dalį ir pabrėžė, kaip svarbu Tautų Sąjungai, kad šį klausimą pavyktų sekmingai išspręsti. Sudarytos dvi komisijos, viena Irake kita Brazilijoje, kurios istirs metodus, kuriais asiriečiai bus perkelti, ir teritoriją, kuri būtų tinkamiausia asiriečiams įkurdinti. Tyrinėjimo išlaidoms apmokėti tuo tarpu paskirta 20.000 šveic. frankų.

Amerika nepripažįsta Mandžukuo

Jungtinių Valstybių užsienių reikalų ministerijos Tolimų Rytų skyriaus viršininkas Hornbeck pasakė ilgą kalbą prasidėjusiam apsisaugojimo nuo karų kongreso jis pareiškė, kad J. Valstybės, kaip prezidentas Ruzveltas ne kartą yra pareiškęs, veda gero kaimyno politiką ir į kitų valstybių vidaus reikalus nesisikiša. Mandžukuo atžvilgiu J. V. vyriausybė ir tauta tebesilaiko nusistatymo, kad to krašto atskyrimas nuo Kinijos negali būti pripažintas teisėtu.

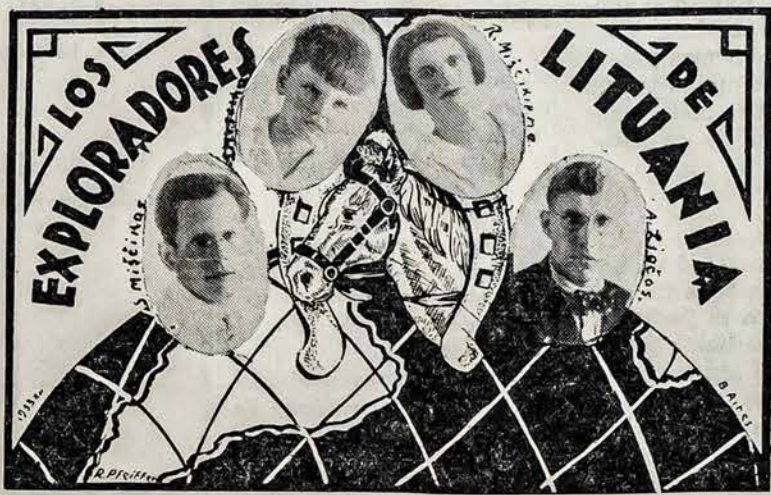
Kiekvienas turės savo lėktuvą

Prancūzijos oro ministerija nutarė finansuoti mažų turistinių lėktuvų gamybą. Lėktuvas sveris 375 kilogramus ir galės išvystyti apie 140 kilometrų greičio per valandą. Lėktuvas tekainuos tik apie 6000 litų, taigi net pigiau už automobilį. Tokiu būdu kiekvienas galės įsigyti savo nuosavą lėktuvą.

Ginklų prekyba Kinijoje

„China Weekly Review“ paskelbė įdomų straipsnį apie Anglijos Amerikos, Prancūzijos ir Čekoslovakijos varomą ginklų prekybą su Tolimaisiais Rytai. Esą tos valstybės, pasinaudamos Kinijos neramumais, varo puikų biznį Anglija nuo 1932 metų rugpiučio mėn. iki 1933 rugp. mėn. išvežė 46 milijonus patronų ir nesuskaitomas daugybes kulkosvaidžių ir tankų. Paskutiniu laiku Nankino vyriausybė užsakė J. Valstybėse kulkosvaidžių ir amunicijos už 2 šimtu tūkstančių svarų sterlingų. Japonija irgi kasmet už kokius 4 šimtus milijonų jenų ginklų ir amunicijos parduoda Kinijai.

Lietuvos Pasiutinybės adresas
 Legación de Lituania c. Rodriguez Pena 1671, Buenos Aires.

Lietuviai žurnalistas, keliauninkai aplink pasaulį (Plačiau žiūrėkit 4 puslapy).

Lakūnas Cukurs - latvių didvyris

Civilinis latvių lakūnas Cukurs su savo senos konstrukcijos lėktuvu, po kelių avarių pasiekė Gam biją, Afrikoje. Dabar šis lakūnas tapo Latvijos didvyriu. Jo garbei rašomos eilės ir t. t. Latviai snaukojo reikiamą sumą pinigų ir nupirko naują motorą Cukurso lėktuvui, kuriuo jis rengiasi skristi

atgal Latvijon.

Suėmė lietuvaitę Brazilijoj.

„Lietuvius Brazilijoj“ rašo, kad policija suėmė lietuvaitę K. Kietytę, kuri buvo pasižymėjusi „kul turiečių“ veikėja. K. Kietytė buvo įtarta veikime komunistų nau dai. Policija padariusi kratą rado jos namuose keletą raudonų vėliavų ir komunistinės literatūros. K. Kietytė gyveno su motina ir se

serimis. Viena jos sesuo taip pat buvo įtarta, bet laiku pasislėpė ir policijai jos sugauti nepavyko. Policija suėmė pačią Kietienę ir pareiškė, kad laikysianti ją iki atsirąs pabėgusioji jos dukterė.

Policija suimtasias nuvežė į kalėjimą ir jį gyvenamuosius namus visai uždarė. Namuose liko 2 maži vaikai kuriuos globoti paėmė vienas jų kaimynas brazilas.

KAIP TATAI SUPRASTI?

Mūsų kolonijos gyvenimas, įvairių grupių sugyvenimas gana nesklaidus. Visi tai mato, visi trokšta žmoniškesnio sugyvenimo būdo, vienok pagėrėjimo atmainų neįvyksta ir vargu ar įvyks esamomis sąlygomis, t. y. kol atstovas reikš savo ypatingą protegavimą klerikalų gūrupei, susispietusiai aplink kunigą J. Janilionį.

Visa kolonija buvo liudininkę kelių keistų įvykių kada klerikalų elgėsi su Lietuvos atstovybe buvo tiesiog neleistinas, niekino jo autoritetą kaip valstybės atstovo, vienok jo protegavimas nesiliovė. Ir karta išves tas iš kantrybės jis atšaukė savo įgaliojimą iš taip vadinamų neva „Lietuvių Namų“, o faktiškai klebonijos.

Galima buvo džiaugtis ir tikėtis mūsų kolonijoje atmainų, kaip sveikesnio oro visuomenės santykiavime. Bedarbius Šelpti Komiteto pasėdy Lietuvos atstovas viešai pareiškė, kad del kai kurių „Lietuvių Namų“ tarybos pasiūlymų, aiškiai nukreiptų prieš atstovybę, jis atšaukęs iš „Lietuvių Namų“ savo įgaliojimą, klerikalų organizacijas į ten suėjusias nuo šiol skaito ne „Lietuvių Namais“, bet atskirų organizacijų sąjunga.

Bet štai nepraejo ir dvi savaitės nuo to laiko, o Lietuvos atstovas užleidžia tai klerikalinių organizacijų sąjungai atstovybės rūmus suruošti ten viešą parengimą.

Apskritai nėra įprasta jokios valstybės atstovybės rūmus nei nuomoti, nei perleidinėti kokiam privatiškam viešam parengimui, nors tai ir būtų visuomenės organizacija.

Jei atstovas, kaip p. T. Daukantas ir simpatizuoja klerikalams, jis galėtų jiems perleisti savo gyvenamąjį butą ir tai, jei tas butas būtų ne atstovybės rūmuose, gi kitaip jis daro atstovybę šališka, ją siaurina, stumia lietuvii koloniją nuo atstovybės, savo asmenišką simpatiją reikšti, naudodamasis atstovo galia, verčia žmones piktintis juo ir kartu šalintis nuo atstovybės.

Tam kad palaikyti tamprus ryšius su išeivija Pietų Amerikoje yra įsteigta čia Lietuvos atstovybė ir atstovo uždavinys jungti lietuvius vienan branduoliniu, tat ir savo elgėsi jis turėtų derinti su savo uždaviniu.

Pietų Amerikoje visi lietuviai lygūs Lietuvos atstovui, kaip Lietuvos piliečiai, taip pat ir jų organizacijos jam turi būt lygios. Turėdamas asmeninių simpatijų klerikalams jis neprivalėtų del jų savo tiesioginių Lietuvos atstovo, visiems vienodo ir lygaus, pareigų užmiršti.

Lietuvos atstovas nekarta yra išsitaręs apie liūdną kolonijos nesugyvenimą, apie atsitolinimą jos nuo atstovybės ir pareiškęs pageidavimą, kad kitaip būtų. — Gražūs žodžiai, kilnūs norai, o tikrumoje kokie darbai?

Pasiekti žmoniško ir darnaus sugyvenimo pas mus galima, tik to, o ne ko kito reikia siekti. Bet paversti visą koloniją klerikalų monopolio bizneliu, tai nepasiseks nei kunigams, nei atstovui, net atstovybės autoritetą pa naudojant!

Čia lietuvii išeivių tarpe galima pasiekti vienybės per lygybę, per nešališkumą, taip pat ir kolonijos bendradarbiavimo su atstovybe, kuris labai teigiamai atsilieptų ir į materialinį ir į dvasinį išeivių stovį.

Tuom tarpu atstovo klerikalų protegavimas pragaištingai atsiliepia į visas kolonijas ir juo daugiau jo keistų elgėsių, tuo labiau atsitolina ir jo paties trokštamas santarnumas ir bendradarbiavimas kolonijos su atstovybe.

Pasilgo Rusijos

Skaitydamas „Caras y Caretas“ (iš 20 - 1 - 34) radau straipsnelį „El Cuarteto Borodin“, kur išties puslapį užima keturi išsisiėpę kapaai. Valdijovos piešinys juos taip vaizduoja, kad rodos jie ren giasi trepsėt kazoką, ar „vindirtula i Kaluga“... Tekstas labai patriotiškas, girdi reiškia nuobodumą bė tėvynės Rusijos iš kurios tapo išguiti, prisimena ir tiki si sugrįžti Rusijon. Girdi šie rusai „bojanai“ balalaukos aidų vedami, išbėgė iš savo tėvynės Rusijos slavų, slovenų, vengrų ir ispanų žemėmis, bet jų širdyse pasiliko senos Rusijos patriotizmas, kurie savo kvartetu jį čia budina. Bereikalo teksto autorius vaikioja Tolstojaus vardą bereikalo kišką „Gorki, el poeta de los miseros“ Kruvino carizmo lekanų garbinto jama geriau tiktų Stolypinai, Plevės, Muravjovai...

Charakteringa, kad tų kamarinų muzikų bosas yra A. Grišonas. Reiškia su juodašimčiais budindamas caristinės Rusijos patriotizmą jis „darbuojasi“. Bet įdomiausia yra tai, kad ta borodinska pieška dėvi raudonus batus, šaravarus ir kosovorotką pirktus už lietuviškus litus. Netikėtina, bet tiesa. Jis gauna algą iš Lietuvos valstybinės įstaigos, tar nauja Lietuvos Atstovybėje.

Jau tokia nogla gadynė užėjo: kas tveria kakininkus litus šinkuodamas — vadinamas oficialistu, o kas prie jo mišiu moka paslūžyti, gauna tarnybą litais apmokamą ir oficialistų skelbiamas garbės nariu už tai, kad budina Lietuvą engusio carizmo dvasią.

Gana jau gana su tokiais „lietuviybės kėlimu“!

P. BARAUSKAS.

LIETUVOJE

Herbačiauskas patvirtintas Krokuvos lektorium.

Lenkų švietimo ministeris šiomis dienomis jau patvirtino prof. Herbačiauską Krokuvos universiteto lietuvių kalbos ir literatūros lektorium.

Liaudininkai organizuoja savo sportininkus.

Valstiečių liaudininkų partija nutarė suorganizuoti savo sporto organizaciją, kurią pavadins „Sakalu“.

234 apendicito operacijos.

Panevėžio apskrities ligoninėje padaryta 234 apendicito operacijos 1933 metų bėgy.

Nepasisekė Sovietams kiaulių parduoti.

Prieš kurį laiką „Maistas“ Sovietams buvo par davęs didelę partiją kiaulių. Buvo manyta, kad ir šiemet Sovietai kiaulių pirkę Lietuvoj, tačiau gauta žinių, kad 10.000 kiaulių Sovietai užpirkė Olandijoj.

Organizuoja pilitiniai konsolidatoriai.

Grupė žmonių, kurie anksčiau dalyvavo įvairiose partijose, bet dabar arba pašalinti, arba del karjeros patys pasitraukė, sumanė įsteigti konsolidacijos klubą, kurio pagalba būtų galima suburti niekur nepriklausančius žmones.

Kluban busia įleidžiami arba priimami nariais tik kuo nors pa sižymėje. Susirinkimai busia nevieši.

Klubo iniciatorius tuo reikalu kreipėsi į tautininkų žmones ir ten nesutikęs pasipriešinimo.

Klubo statutas jau parašytas ir apskr. viršininkui įteiktas įregistruoti.

Moderniška kamercinė mokykla Pasvalyje.

Švietimo ministeris patvirtino Pasvalio valdžios aukštesniosios komercinės mokyklos rūmų projektą kurį paruošė inžinierius Reisonas. Rūmai bus įrengti sulig visų paskutinių technikos reikalavimų. Jie bus dviejų aukštų (talpumas — daugiau kaip 7.000 kub. metrų), mūriniai. Numatyta įruošti 8 normalinės klasės, fizikos ir chemijos kabinetai, chemijos laboratorija, 2 darbo klasės, skaitykla, knygynas ir sporto salė. Prie mokyklos didelis kiemas. Visi statybos darbai, kaip numatoma, bus vykdomi ūkio būdu. Prie statybos nemažai mano prisidėti vietos savivaldybė ir gyventojai. Paruošiamieji darbai atliekami žiemą ir pavasarį rūmai jau bus pradėti statyti.

Vokietijos lietuvių vargai.

Draugija užsienio lietuviams remti gavo laišką iš Vokietijos, apie Essen lietuvius, kad jie be galo didelį vargą vargsta, nes del esamos krizės daugelis jų be darbo, o kaip svetimšaliai jie mažai šelpiami ir remiami. Norėtų grįžti, bet neturi nė iš ko, nei kur, nes ir Lietuvoje niekas jų nelaukia. Daugelis jų iš Lietuvos iškeliavo prieš 30 metų. Beveik visi jie nuo Vilkaviškio. Be kita ko jie labai reikalingi knygų. Draug. užsienio lietuviams remti stengiasi jiems padėti.

Lietuviškoji enciklopedija randa gražaus pritarimo.

Lietuviškoji enciklopedijos redakcija ir leidėjai spaudos atstovams papasakojo 1933 m. darbą, kuris, apskritai imant, vyksta sekmingai. Prie enciklopedijos darbo paskutiniu laiku stengiamasi pritraukti ir jau pritraukta kuo daugiau jaunų jėgų. Tai, kaip praktika rodo, esąs geras dalykas.

1932 m. lietuviškosios enciklopedijos išleisti 7 sąsiuviniai, 1933 — 12 sąs., o šiemet norima išleisti 16 sąs. Enciklopediją platinant daug sunkumų sudaro prenumeratorių neatsiskaitymas.

Brolis brolių užmušė

Sausio 11 dieną valdiškame Mišūnų miške kirtlo medžius Pranas ir Petras Deksniai, iš Vengrinės kaimo Rokiškio apskr. Bekirsdami tarp savęs susipyko, ir Deksnys Petras, 16 metų amžiaus, užmušė savo brolių Praną Deksnį, 30 metų amžiaus. Užmušėjas pamatęs kad brolis negyvas, nusigando ir parbėgo į namus, o užmušta sis liko miške. Deksnys Petras policijos sulaikytas.

Traukinys suvažinėjo žmogų.

Sausio 3 d. iš Kupiškio išėjęs į Skapiškį greitis traukinys. Čiovydžių lauke suvažinėjo šių vienkienų Apšėgą Benediktą, apie 50 metų ūkininką. Žmonės kalba, kad velionis žadėdavęs pulti po traukiniu del sunkaus prie brolio gyvenimo.

Gaisras Alytuje.

Iš 16 į 17 d. naktį, pusiau antarą valandą sudėgė Sakolovienės gyvenamas namas Dugnų gatvėje. Namas buvo neapdraustas.

Panevėžio mieste likviduotos keturios nelegalios lenkiškos mokyklos.

Nors Panevėžio mieste esamoje lenkų privatinėje pradžios mokykloje laisvų vietų dar yra, tačiau kai kurių nesusipratusių piliečių vaikai buvo viliojami į slapstias mokyklas, kur jie įvairiausiais būdais buvo lenkinami. Šiomis dienomis atitinkamų įstaigų Panevėžio mieste jau išaiškintos ir likviduotos 4 tokios mokyklos. Greitu laiku manoma likviduoti ir visas apskrityje nelegalias mokyklas.

„Laisvoji Mintis“ Šiauliuose.

Ekonominiais sumetimais „Laisvoji Mintis“ nuo trečio numerio perkelta į Šiaulius d-ro Jono Šliujo „Titnago“ spaustuvenė.

Bedarbiai važiuoja į miškus.

Daug Panevėžio bedarbių, nesulaukdami darbo eilės, važiuoja darbo ieškoti į miškus.

Kauno Loto Klūbas turi didžiausią pasisekimą.

Nesenai atidarytas loto klūbas kiekvieną vakarą pilnas. Žmonės lošia viską užmiršę. Kai kurie jau spėjo ir prasišlėti.

Bendrai kiekvieną vakarą klūbe paliekama daug pinigų. Kiekviena karta perkama po 40 et.

Kaip žinoma, prieš keletą metų Kaune buvo įsisteigę keli loto klūbai, bet del azartiško lošimo jie buvo uždaryti. Šiam klūbui atidaryti leidimą iš valdžios gavo Raudonasis Kryžius ir tą leidimą perdavė Nagrodskui Petrovi ir kt. už 146.400 lt. 1934 metams.

Užmušė žmogų.

..Sausio mėn. 14 dieną Plykiškių kaime, Simonių vals, susimušė keli mušeikos, užmušė to kaimo vaiką Devandą Kajų, 28 metų am.

PINIGŲ PERSIUNTIMAS

Šis sykas, be mažiausio sutrukdymo, geriausiomis sąlygomis greit ir užtikrintai.

Taupomojoj Kasoj Parduodama Laivakortės aukščiausiai nuosimčiai. pigiausiomis kainomis.

Nedarykite Niekopirmiau nepasitarę.

Su Savo Nuolatinu Draugu

BANCO HOLANDES

DE LA AMERICA DEL SUR

LIETUVIŲ SKYRIŲ

Bme Mitre 234.

Buenos Aires.

Atidaryta nuo 8 val. 30 min. ryto iki 7 val vakaro. Šeštadieniais nuo 8 val. 30 min. iki 12 val. 30 m.

Petras Dautantas-Argentinos Laisvės Kovotojas

Jūra Argentinos gyvybės šaltinis.— Garbinga Argentinos jūrininkų kova su imperialistais. — Istorinio kuklumo pasikartojimas lietuviuose. — Nuopelnai ir likimas.

Šiandien lietuvius yra įprasta abejoti apie prieš šimtmetį svetimijoje pasizymėjusius lietuvius. Mes leidžiame kitiems juos šabloniškai pasisavinti. Š. Amerikos Jungtinės Valstybės dėkingos savo laisvės kovotojui Tadiui Kosciūškai, pastatė jam paminklą Vašingtone ir lenkų pastangomis paminkle jo tautybė tapo pažymėta kaip lenkiška. Vienok Kosciūška save visur lietuviu vadino ir dabartinė lietuvių karta dabar dokumentaliai įrodė kad Kosciūška buvo lietuvis. Bandytas pataisyti įrašą paminkle, aišku, lenkams nepatinka. Kitą paminklą jam lenkai pastatė Cleveland Ohio, bet lietuviams nesnaudžiant jiems sunku iš balto padaryti juodą (žiūrėk „Amerika ir Amerikos lietuviai“ K. Gineičio).

Panaši yra pirmo Pietų Amerikos karo inžinieriaus hidrografo Chodosevičiaus istorija: dirbęs Graikijoje ir kovojęs prieš „konfederatus“ J. Valstybėse Argentinos pasiuntinio Vašingtone Sarmiento, tapo pakviestas ir atsiustas Argentinon, kur iš dirbęs kariškus planus ir kaip Argentinos armijos pulkininkas kovojo prieš Paragvajų, laikė čia prezidentavimo Mitre, t. y. 40 metų po Dautanto atsižymėjimo. Lenkai savinasi ir Chodosevičių, bet jis savo autobiografijoje aiškiai pabrėžė, kad jo gimimo vieta yra Vilnius, Lietuva. Po jo mirčiai politikierių darasymas Lenkijos

jo kilmės nepakeičia. Nemanau, kad nors vienas lietuvis atsižadėtų Vilniaus ar jo lietuvių. Didelis smūgis tautai negal būti kaip atplėšimas jos sostinės ir svetimų garsinimas tos sostinės žmonėmis, kurie patys norėjo būti vadinami tikruoju jų vardu — lietuviais.

Kada lietuviai gyveno svetimų monarchų vergijoje ir buvo lenkinimu ujami, to kie faktai buvo sunku surinkti, užfiksuoti.

Tragingas nepajėgumas taip įsikūnijo, kad ir dabar, kada jau turime atkovotą savąją Lietuvą užsienioose dažnai svetimi sau žymesnius lietuvius pasisavina.

Dar visi pamename tą faktą, kai 1929 metais puošniame Bs Aires teatre „Colón“ su Paryžiaus opera „Civica“ dainavo mūsų Kipras Petrauskas. Argentiniečiai gėrėjosi jo dainavimu, bet visa vietinė spauda (del operos sekretoriaus intereso) jį vadino rusu, Rusijos imperatoriškų teatrų artistu. Tik asmeniškous pasikalbėjimuose lietuviai argentiniečius informavo, kad tas garsus „Kniazio Igorio“ tenoras ne rusas, bet tikras Dzūkijos sūnus, Lietuvos valstybinės operos premjeras.

Palietę dar artimesnę praeitį pamatysime, kad tas garsus „Panagros“ aviatorius kuris tiek daug kartų Argentinos padan

gę lankė kaipo jankis James (Džeims), nėra joks jankis, bet tikras lietuvis Janušauskas. Jis pasiryžo baigt garbingą Dariaus ir Girėno žygį ir šiandien Lietuvos spauda jį net Janušu pakrikštino. Bet jis pats prieš lietuvių atėjo, kad už kelių mėnesių skristi iš Čikagos į Kauną!

Kartojamos didelės ir mažos klaidos, lyg užmirštant tuos laikus, kada norint pasivadint lietuviu reikėdavo valstybines priemones treplenti. Ne taip juk senai Naujo pasaulio valstybėse emigrantų registracijos knygosose kolumna „lietuviai“ įvesta. Ilgai mes buvome rašomi mūsų pavergėjų sąskaiton. Tat ką bekalbėti apie didelius pasaulio klajūnus?..

Mūsų tautiečio Dautanto vardą randa me įvairiose Argentinos istorikų kronikose. Dr. Napal cituodamas Enrique Moreno „Significación Naval del Combate de Patagones“ savo veikalo „Hacia el Mar“ 157 - 158 puslapiuose, tarp kita, sako:

„Yra mano giliausias įsitikinimas, kad mokyklose ir namuose privaloma kuoplačiausiai aiškinti mūsų pergalės triumfas, įvykęs 7 d. kovo 1827 m. ties Patagones, kur komandantas Bynon su „Bella Flor“, Kapitonas Dautantas su „Oriental Argentinio“, Harris ir Souli su „Emperatriz“ ir

„Chiquincha“ sumušė Portugalų karališką laivyną; dalį laivų nuskandino, o „Es cudeiro“ ir „Itaparica“ paėmė nelaisvėn su visa igula, amunicija ir turtais... Petras Dautanto, Bynon ir Harris pavardės garbingai puošia mūsų pasiluosavimo istorijos puslapius“

To pat veikalo 87 - tame puslapyje, citatoje ištraukos iš Carranzos „Argentinos Respublikos jūrų kampanijos“ („Los heroes del mar y el reconocimiento de sus hazanas“), kalbama apie liūdną Argentinos kovotojų likimą respublikos laisvę užtikrinus ir tarp kita, sakoma: „Fischer, Teylor, Dautant, Mason, King, Campbell, Elordi, Kraig, Donati y Harris — en la miseria y el desengano“. Skurdas ir apsvylimas. Mat karžygių pasišventimo nuopelnu pasinaudojo diktatorius, politikieriai, pirkliai.

Del to stebėtis netenka, nes tai yra paprasta „istorijos rato evoliucija“...

Tikrų kovotojų likimas visuomet yra tokis. Kuomet gyvybės nepaisydamas jis už žmonijos laisvę kovoja, jo žygiai atydžiai tēmijami, bet kuomet jis savo savą norę misiją laimingai atlieka, tik pilkajai miniai lieka žinomas, kuri negalinga, o galingiems jis nebereikalingas. Tik mirus di dvyriui, jam poetai himnus audžia, ir istorikai jo žygiais savo veikalų puslapius dabina.

B. K. Algimantas.

E. A. MATIENZO

VERTĖ ŠEIVA

TĖVAS ir SŪNUS

Darbo šeimų Likimas. — Laikraščių Pardavėjai. — Dešimtis Pesų. — Badas ir Nedarbas. — Trys Seserys.

„Andriukas tapo priimtas jų namuose daugiau labdaringumo atžvilgiu, negu entuziazmo. Visos juomi rūpinosi su pasiukavimu. Nuobodžiu pasyvumu vaikas pradėjo naują gyvenimą.“

Viena nunezgė jam vilnonius rūbus, kita rūpinosi maitinimu, o Pepita nupirko knygą, mokino skaityti ir rašyti.

Kartą kas savaitę tėvas lankė davė Andriuką. Įeidavo susišuka vės plaukus ir išsivalęs savo suplyšusius rūbus. Vaikas pasakodavo savo naujo gyvenimo nuotykius; slėpdamas liūdnumą tėvas nusikvatodavo. Nėkartą visos trys seserys kviesdavo tėvą pasilikti pietums drauge su Andriuku, bet jis visuomet atsisakydavo, keistai atsisveikindavo ir skubėdavo laikraščių pardavinėti ir ki to darbo ieškoti.

Pagalios vaikas apsiprato su nauju gyvenimu. Sumušė kelias lėkštes, statė namelius iš medinių kulbukių, protestuodavo jeigu pėnas būdavo perkarštas, jo išblyškė veidai paraudonėjo ir jo skambus balsas aidėjo visame name, kaip kokis puotės varpelis.

Visi jautėsi laimingi tame bal tame Flores namelyje...

Vieną vakarą atėjo tėvas nulūžęs, susiblausęs. Nė karta nepakėlė akių... Atrodė, kad kokias nors nuodėmė jį pergalėjo... Prisispaudęs pabučiavo sūnų. Aštrūs sau-

lės spinduliai kaitino darželio gėlyną...

—Kas jums yra, mano drauguži? Esate labai susirūpinęs. Neleiskite kad jūsų liūdesyje paskęstų Andriukas — kalbėjo Pepita.

Vyras paraudo.
—Na gi sakykite kas nutiko, — teiravosi Pepita.

Jis įsidrąsino kalbėti ir užuolankomis palietė nepatogiąją temą.

—Nuo to laiko, kaip aš tapau atskirtas nuo savo sūnaus, praradau paskutiniąsias manų likusias savi man pasitikėjimo jėgas.

—Turite ramintis, ieškoti išeities, aiškiai matydami, kad jūsų sūnelis pas mus gerai auklėjamas.

Vyras paabejojo.

—Manau kad nenorite pasakyti jog rengiatės atsiimt Andriuką iš mūsų namų.

Ne! — dusliai pratarė tėvas.

Įvyko neįtikėtinas tylos momentas ir pagalios pasigirdo užkimes vyro balsas:

—Man yra gėda sužinotus tą teisybę, kad jūs, kurios esate vadinamos silpnais sutvėrimais, galite daugiau negu aš ir kad jūs padarysite žmogų iš mano sūnaus.

Tūkstantį kartų jums ačiū...

—Nėr už ką dėkoti, nes tai yra vienintelis mūsų džiaugsmas, — pertraukė jo kalbą Pepita.

—Ir nežiūrint to viso, aš sau lei-

džiu jus apsinkinti, prašydamas padaryti man dar vieną geradarystę...

—Man bus labai malonu jus patenkinti, jei tai bus pasiekiamas mano galimybėmis...

—Man skubiai yra reikalinga dešimtis pesų...

—Dešimtis pesų!.. Tai yra labai daug... Tai yra trijų dienų darbas, jais mes visi keturias dienas maitinamės...

—Žinau — nedrąsiai pratarė vyras, — maldauju man tai nekartoti. Man skubiai yra reikalinga dešimtis pesų!..

—Sujungsiu visas pastangas — nuosirdžiai tarė Pepita, — bet su viena sąlyga, jeigu jūs formaliskai apsiimate juos sugražinti. Mes esame jų reikalingos... Ar jūs sugėbėsite tai suprasti?..

—Taip...

—Štai, čia yra dešimtis pesų, — įteikdama nuosirdžiai tarė Pepita.

—Tūkstantį kartų ačiū! Be jų aš į šiuos namus nesugrįšiu...

Ir išbėgo pro praviras duris.

***

Aprėdytas jersey eilute Andriukas statė piramidę iš medinių kulbukių. Elektros lempa skleidė geltoną šviesą. Viena sesuo mezgė kita siuvo, o vyriausioji su Andriuku kalbėjo. Vaikas staiga atsistojo ir klausia:

—O tėvelis? Del ko mane daugiau neaplanko tėvelis?

Sugriuvo iki pusei dastatyta piramidė ir vaikas vėl klausia:

—Del ko daugiau neateina tėvelis?

Vyriausioji sesuo aiškino:

—Tėvelis išvyko tolimos provincijos gilumon. Grįždamas jis turėjęs daug gražių laukinių paukštelių, kurie tave rytais prižadins savo maloniū čiulbėjimu...

Vaikas plačiai atvėrė savo mėlynas akis ir jo svajonės nuskrido tolimų miškų gilumon, kur tie gražūs paukščiai gyvena, kur jo tėvelis juos medžioja, paskui atsėdęs šalia vyriausios sesers užmi mo.

Pepita siūdama kalbėjo:

Amžinai jausiu gilaus liūdesio slėgimą... turėčiau noro padaryti gera, o likimas taip lėmė, kad padariau didžiausią blygybę... Nelaimingas žmogus... Dešimt pesų!.. Jau virš metų laiko kaip išėjo... Jaučiu, kad nesugrįš niekuomet Gal jau jo ir visiškai nėra... Tiek daug rasta nusizūdusių bedarbių, kurių asmenybė neišaiškinta. Dešimt pesų!.. Tragingiausi pasaulyje dešimt pesų... Jie amžinai išplėšė Andriukui jo tėvelio švelnumą... Mūsų švelnumas negal jo pekeisti. Visos mūsų pastangos negali jam atstoti jo tėvo švelnumo jo glamonėjimų...

Miegodamas Andriukas prabilo:

—Tėveli...

Visos trys seserys šluostėsi ašaras nuo savo išblykusių veidų. Visos paėmė Andriuką nunešė ir paguldė jo švarion lovelėn... Kuomet atseginėjo jo rūbus vaikas pakartojo:

—Del ko neateina tėvelis?

Trys seserys žuvo tamsiame ir tyliame buto kampelyje, kur kiekviena turėjo savo lovą.

Turtas Rastas Knygoje

Laiminguoju, kuris netikėtai gavo didelį palikimą yra italų studentas Eugenius Lakost. Dirbdamas Vatikano bibliotekoje surado knygą seniai mirusio autoriaus, Emilio de Reoista. Vartydamas šią knygą Lakost viename puslapyje rado prilipintą popierėlį su šiuo užrašu: „Kas nebūtų tas, kuris perskaitys šias cilutes; — jis turi tuoj nuvykti pas notarą Malcetti ir įsakyti parodyti aktus pažymėtus raidėmis E. F. R. Nr. 2362. Roma, 5 vasario, 1784 metais“.

Pradžioje Lakost į šį popierėlį nekreipė dėmesio manydamas, kad čia kieno nors šposas. Bet mintis apie rastą popierėlį jam nedavė ramybės, ypač po to, kai jis sužinojo kad Malcetti notaro įstaiga veikia turbūt įpėdinystės keliu tekusi jo pronanūkams. Studentas nuvyko pas notarą ir po trumpų formalumų jam buvo įteiktas čekis 800.000 lirų sumai. Paaiškėjo sekanti fantastiška istorija. De Reoista knyga tuometinės kritikos buvo sutikta labai nepalankiai. Tas nepalankumas tiek paveikė knygos autorių, kad jis visiškai atsisakė nuo literatūrinio darbo, o jo knyga buvo visiškai pamiršta. Bet de Reoista norėjo įsitikinti ar ištikrųjų jo knyga niekas nesijdomauja ir sugalvojo originalų būdą, skirdamas pirmam skaitytojui didelę piniginę dovaną. Bet praėjo pusantro šimto metų, kol netikėtai į jo knygą atkreipė dėmesio vienas skaitytojas ir už tai gavo pasakišką turtą.

LAIKRODININKAS. JUSTINAS VAIČIŪNAS

Pigiai ir sąžiningai taiso gramofonus, laikrodžius ir visokius auksinius daiktus.

C. Rivera 218, Pineyro.

DIDELĖ VALGYKLA — RESTORANAS.

K. KAUSAKIO

c. Monteagudo 428

U. T. 61, Corrales 3661

Sveiki ir skanūs lietuviški valgiai ir įvairūs gėrimai. Mandagus patarnavimas, visada griežia radio muzika. Visi kviečiami apsilankyti ir persitikrinti.

4 1/2%

Nuošimčius mokame už įdėtas pas mus taupmenas.

Persiunčiame pinigus į Lietuvą kuo greičiausia ir pigiausia.

Laivakortes parduodame ant geriausių laivų ypatingai papigintomis kainomis

429 San Martin 429

BUENOS AIRES

BANCO de las AMERICAS

I PLATŲ PASAULĮ

Šio mėnesio pabaigoj iš Buenos Aires iškeliuoja į platųjį pasaulį keturi lietuviai: „Lietuvos Žinių“ specialus korespondentas Argentinėje St. Miščikas, žinomas po pseudonimu St. Žiemys, su žmona ir mažu sūnum ir „Argentinos Lietuvių Balso“ bendradarbis rašytojas Adomas Liačas, žinomas po pseudonimu Joven Esclavo.

Rodos kas čia nepaprasto, daug kas iškeliuoja. Taip, daug kas iškeliuoja, bet šitoks iškeliavimas kaip jie dabar kad iškeliuoja tai yra pirmas lietuvių šėivių istorijoje, todėl pravartu tarti keliatą žodžių.

St. Miščikas su savo šeima ir geru draugu Liaču, sumanė raiti apkeliauti visą Pietų Ameriką ir pasiekti Jungtinės Valstybės smulkiai tyrinėjant kiekvienos vietos darbininkų gyvenimo sąlygas ir svarbiausia - užmegsti glaudžius ryšius su įvairiose vietose gyvenančiais lietuviais, taip pat garsi namt lietuvių ir Lietuvos vardą po visą pasaulį. Tuo tai tikslu jie vasario pabaigoj iškeliuoja iš Buenos Aires. Pirmiausia keliaus per Avellaneda, Kilmes, La Plata ir kitus pakelintį Čile esančius miestus. Toliau Čile, Peru, Bolivija, Paragvajus, Urugvajus ir per kitas Pietų ir Centr. Amerikos valstybes į šiaurės Ameriką.

Iš trumpai pasakoto jau matosi, kad tai nėra šiaip sau išvykimas pavandravoti, bet labai svarbi ir kartu pavojinga kelionė, nes panašiose kelionėse tenka pamatyti karšto ir šalto, o neretai ir gyvybę paaukoti. Todėl jų pasiryžimas siekti šio sunkiai pasiekiamo tikslo yra labai didelis ir reikšmingas. Reikšmingas todėl, kad

kaip jau minėta, stengsis susipažinti smulkiai su lietuvių darbininkų įvairiose vietose gyvenimo sąlygomis smulkiai apie tai informuojant lietuvius per „Argentinos Lietuvių Balsą“ ir „Lietuvos Žinias“, smulkiai aprašydami savo kelionės išpūdžius, pasisekimus ir vargus. Tai bus reta proga skaitančiai lietuvių visuomeniai gauti smulkesnių žinių apie darbininkų gyvenimo sąlygas įvairiose vietose, o tai yra labai svarbu, ypač dabar, kada yra projektuojama lietuvių kolonizuoti Pietų Ameriką.

Kiekvienam suprantama, kad tokią kelionę atlikti reikalinga nemažai lėšų. Pirmoj eilėj reikia gauti įvairių valstybių leidimai, vizos, reikalingi arkliai, rūbai ir pragyvenimui lėšos. Nors keliauninkai dar viešai nesikreipė į lietuvių visuomenę prašydami paramos bet mes patys turėtumėm suprasti tą pareigą ir jų žygi paremti. Jų žygio, kaip ir daugelio panašių, pasisekimas priklauso nuo visuomenės paramos, todėl tikime kad visuomenė nepaliks kurčia šiame reikale.

„Argentinos Lietuvių Balsas“ iš savo pusės atspausdino kelis tūkstančius keliauninkų atvaizdų, kuriuos platindami gal jie sudarys bent dalį savo pragyvenimui reikalingų lėšų. Tačiau, aišku, vieno to nepakanka ir jei kas gali paremti šį jų žygi, prašomi siųsti į „Balso“ redakciją, kuri jiems perduos visas prisiūstas aukas.

Siunčiant aukas prašom adresuoti sekančiai: „Argentinos Lietuvių Balsas“, Casilla de Correo 303, Buenos Aires.

3 Kartus pasmerkti mirti

Kulturinga amerikiečių tauta turi vieną silpnębę: ji labai nepakenčia vietos negrų ir už mažiausią nusizengimą smarkiai baudžia.

Štai Albanos krašte fermeriai jau du kartus nuteisė mirti du negrus, bet aukščiausias teismas jų nutarimus anuliuo. Dabar Albanos teismas tuos negrus nuteisė mirti trečią kartą.

Ivykis štai koks: 1931 metais 8 jauni negrai važiuo traukiniu ieškoti darbo, o drauge su jais ir keli baltieji bedarbiai. Tarp jų įvyko barnis, o vėliau ir peštynės. Kadangi juodųjų buvo daugiau, tai jie baltuosius nugalejo. Bet negrų nelaimei tarp jų priešų buvo dvi vyrais persirengusios moterys: Ruby Bates ir Viktorija Price. Už moterų įžeidimą Amerikoje negrai baudžiami mirtimi. Sumuštieji, norėdami negrams atkeršyti, artimiausioje stoty pakėlė triukšmą kad negrai išgėdino baltąsias moteris. Susirinko minia, kuri norėjo negrus nulinuoti, bet policija juos apgynė ir nušarė į nuovadą. Tenai griežtomis priemonėmis buvo reikalaujama prisipažinti, bet negrai tvirtino, kad jie moterų nelietė. Tą pat patvirtino Ruby Bates ir Viktorija Price. Bet minia pagrąsino, kad jos bus nulinuotos ir tokiu būdu priverstė jas pasakyti, kad negrai jas išgėdino. Po kaikurio laiko Albanijoje įvyko teimas. Tą

laiką po gatves vaikščiojo Ku — Kluks — Klano organizacijos su lentomis, kuriose buvo užrašyta, kad jeigu teisėjai bandytų negrus išteisinti, tai patys teisėjai būtų nulinuoti. Atvežus negrus į teismą minia vėl norėjo juos nulinuoti, bet policijai pavyko juos apginti. Teisme negrų gynėjas pasiskaitė Ruby Bates laišką, kuriame ji tvirtino, kad nei ji nei jos draugė nebuvo išgėdintos. Albanoje jos turėjo meluoti, nes minia grąsino joms nulinavimu. Nors teismas nerado jokios kaltės, bet iš baimės, tuos du negrus nuteisė mirti trečią kartą.

Einant Amerikos konstitucija aukščiausias teismas neturi teisės bylos persvarstyti ir daryti savo pakeitimų, bet gali tik što teismo nutarimą atmesti ir vėl pešyti tam pačiam teismui bylą svarstyti iš naujo. Ši byla gali tęstis ilgai nes Albanos teismas gali dar keletą kartų nuteisti negrus mirti, o aukščiausias teismas tuos nutarimus atmes.

S I U V Ė J A S
LEONAS MALINAUSKAS
Turiu didelį pasirinkimą anglišku medžiagu įvairiomis kainomis.
Už darbą garantuoju.
Prašau persitikrinti.
I. N. Alem 1689, Dock Sud.

Riebus ar Liesas Ilgiau Gyvena?

Daugelis mūsų mano, kad kas riebus, tas turi būti ir sveikas, o kas yra labai liesas, sudžiūvęs, tas turis būti nesveikas. Bet štai pasirodo, kad tokia pažiūra yra klaidinga: liesieji dažniausia yra sveikesni ir visokioms ligoms atsparesni, negu riebieji.

Vienas vokiečių mokslininkas, norėdamas patirti koks kūnas, riebus ar liesas, yra atsparesnis įvairioms ligoms, darė tokius bandymus su gyvuliais: Jis paėmė būrelį pelių ir jas ėmė ko geriausia penėti: girdė pienu, davė baltos dūonos ir t. t. Per kai kurį laiką pelės nusipenėjo ir pasidarė riebios. O antrą pelių būrelį jis maitino visai blogai, taip kad jos po kai kurio laiko visai suliesėjo. Dabar anas mokslininkas pėmė įvairių ligų bakterijų ir jomis bandė užkrėsti riebias ir liesas pelės. Ir štai kas pasirodė: nuo ligų bakterijų žuvo kur kas daugiau riebiųjų pelių negu liesų. Vadinasi, liesos pelės pasirodė esančios kur kas atsparesnės ligų bakterijoms (tuo pačiu ir ligoms), negu riebios pelės. Toliau abejoms pelėms buvo duota po tam tikrą dozę alkoholio. Ir štai vėl pasirodė, kad ir prieš alkoholį liesosios pelės yra atsparesnės, negu riebiosios (riebiųjų pelių žuvo daugiau negu liesųjų). Mokslininkas, žinoma padarė išvadą, kad riebumas organizmui ne tik nepriduoda kokio nors atsparumo prieš ligas ar kitokius kokius nors kenksmingus dalykus (alkoholis), bet atvirkščiai, tą atsparumą dar labiau susilpnina. Jis padarė išvadą, kad panašiai turi būti ir su žmonių organizmais: kas yra labai riebus, tas yra mažiau atsparus įvairioms ligoms, todėl ir jo mirties galimumas yra didesnis.

Ir iš tiesų tuo klausimu surinktoji statistika tą patį patvirtina. Prieš pora metų viena Jungtinių Amerikos Valstybių apdraudimo bendrovė (ji drausdavo žmonių gyvybes, todėl buvo suinteresuota žmogaus gyvenimo ilgumo gali mumu) surinko ir paskelbė statistiką, pagal kurią matyti, kad liesieji žmonės gyvena paprastai ilgiau už riebius žmones. Šioje statistikoje nurodyta, kad labai daug riebiųjų žmonių miršta nuo vadinamosios cukrinės ligos, kurios liesieji žmonės visiškai nepažįsta. Be to, ir šiaip įvairioms kitoms ligoms liesieji žmonės yra atsparesni.

KAI KURIŲ LIGŲ PRIEZASTIS.

Siais moderniniais laikais, kuomet darbas atsilieka skubiai, kad paspėjus kartu su mašinomis, žmogaus kūnas niekuomet neturi atitinkamo poilsio ir reikalingo higijeniško aprūpinimo, kurie yra svarbiausias sveikatos pamatas. Del to, kadangi moteris yra silpnė, tai tuo labiau ji turi saugoti savo sveikatą, nesisaugojant dažnai susergama labai sunkiomis ligomis.

Maži negalavimai, o vėliau sunkios ligos, privalo būti gydomos rimtais ir sąžiningais gydytojais specialistais. Kad daugelis ligonių raštiškai mums dėkoja už gerą ir greitą gydymą, Dr. Godel klinikoje, c. Cangallo 1542.

TAUPOMOJI KASA

4 1/2

Laikyti pinigus namieja, reiskia rizikuoti jų netekti ir negauti nuosimčių. Įneškite juos į mūsų Banką. Priimame indėlius pradėdant nuo vieno peso. Išmokame be ankstyvesnio pranešimo Jums patogiausiu laiku.

PERLAIDOS

Persiunčiame greitai bile sumą pinigų į visas Europos valstybes aukščiausia

siu dienos kursu. Anksčiau negu pasiūsti pinigus, pasiteiraukit pas mus.

LIETUVIŲ SKYRIUS atidarytas nuo 9 iki 20 valandai. Šeštadieniais nuo 8 iki 12 val.

BANCO ARGENTINO DE AHORRO Y EDIFICACIONES

BUENOS AIRES
Corrientes 562

CORDOBA ROSARIO SANTA FE
9 de Julio 76 San Martin 539 San Jerónimo 2024

ni, negu riebieji. Taigi kas mano, kad liesumas yra nesveikata, tas labai klįsta: liesieji gali gyventi daug ilgiau negu riebieji.

Didžiausia moteris.

Gamtos visuomet būna nukrypiama. Jei 23 metų amžiaus moteris sveria tris su puse centnerio, ir yra 2 metrų ir 25 centimetrų aukščio. Tai aišku, čia gamtos nenormalumas. Apie tokią vokiečių rašo vienas vokiečių laikraštiniukas. Tarp kitko — rašo laikraštiniukas — ji ištekėjusi. Galima jsi vaizduoti koks: išpūdis, kai šalia jos atsistoja vyras, kuris tarnaudamas kariuomenėje, žygiavo pakutinėje rykietės eilėje. Su juo situokiau todėl — sako moteris — kas milžinas, — kad norėjau turėti vidutiniško didumo vaikus. Tačiau su didėle širdgelė ji prisipažįsta, kad neturinti vilties turėti vaikų ir todėl bijanti netekti savo vyro.

Toji milžinas, vardu Berta, turi tik vieną svajonę — pasunkėti 30 svarų kad turėtų lygiai 500 svarų. Laikraštiniukas jai priminė, kad viename kurorte jam teko matyti egiptietę, kuri svėrė 572 svaru. Berta nuliūdo ir iš akių matėsi, kad ji mielai siektų tokio idelo.

Motina, duktė ir dukters duktė gimdė vienu syk

Lenkijoje šiomis dienomis įvyko retas atsitikimas. Motina, duktė ir dukters duktė sykiu pagimdė vaikus. Jos visos trys esančios ištekėjusios ir laimingai gyvenančios. Visų pirmiausia gimdžiusi dukters duktė, kuriai gimusi mergaitė, po kelių minučių jos motina pagimdžiusi berniuką, pagaliau po pusvalandžio gimdžiusi ir senutė, kuri turinti jau 58 metus amžiaus. Senutė taipgi pagimdžiusi berniuką. Tai esąs labai retas pasaulyje atsitikimas.

Jeigu Tamsta nori būti apžiūrėtas gero gydytojo, kreipkis į

CLINICA MEDICA CANGALLO
DR. A. GODEL

KUR RUSI ASMENIAI PRIIMTAS JOS DIREKTORIAUS

Dr. A. GODEL

Tikro ir greito gydymo specialistas

BLENNORAGIJA TRIPERIS

Gydomas naujaisiais francūzų ir vokiečių metodais
SIFILIS 606 - 914

Odos ir kraujo ligos

MOTERŲ LIGOS. Gimda ir nereguliarės menstruacijos.
SPECIALISTAI šių ligų: ŠIRDIES, INKSTŲ KEPENŲ SKRANDIES, NERVŲ, REUMATIZMO.

„X“ Spinduliai. — Diatermija. — Analizis.
Lietuviams pirmas patarimas veltui

Priėmimo valandos: uno 9 iki 12 ir nuo 15 iki 20.

Calle Cangallo 1542

BUENOS AIRES

ARGENTINOJE

Šiomis dienomis vietos policijai pasisekė išaiškinti ir sulaukyti daugelį komunistų, kurie tuo laiku turėjo svarbų susirinkimą, kuriame, kaip praneša laikraščiai, turėjo būti nutarta kada paskelbti generalinį streiką. Laikraščių pranešimu, streikas turėjo būti revoliucionieriško pobūdžio, kaip protestas prieš karo stovį ir neda leidimą komunistų partijai išstatyti savo kandidatus per artėjančius rinkimus.

Susirinkimas buvo surengtas viename mažame vištų ūkyje, kuris randasi prie kelio Hurlingham-Moreno. Susirinkime dalyvavo iš įvairių vietų komunistų delegatai, kurie visi tapo areštuoti ir patalpinti Villa Devoto kalėjimui. Areštuotų tarpe yra daug žymių komunistų veikėjų.

Viename šios savaitės numeryje „La Prensa“ įrodinėja, kad Argentinos valdžia, numušdama peso vertę padarė didžiausią klaidą. Kaip pavyzdį minėtas laikraštis nurodo šiomis dienomis Kordoboj pakartotinai įvykusias teisingumo rūmams užbaigti varžytines kuriose visiškai nesijodavo jokie rangovai. To viso priežastis esąs peso nusmukimas, dėl kurio rangovai negali apsiimti didesnių statybos darbų, nes minėtoji statybai reiktų užsienyje pirkti 130.000 pesų medžiagos, o kadangi pesas nepastovus, tai rangovai bijo rizikuoti, kad apsiėmus statybą neprisiegtų pridėti. Laikraštis pritaria, kad tokių pavyzdžių yra kiek tik norima, kad valdžia vėsdama netikusią finansinę politiką užuot gerą, padarė meškos patarimą kraštui, kuris ir taip jau kenčia visokį skurdą.

PRAŠOM ĮSIDĖMĖTI!

Nuo š. m. vasario 10 d. draugija „Lietuva“ pakeitė savo butą iš gatvės San Juan 1537 į DEAN FUNES 713. Visais draugijos reikalais prašome kreiptis nauju adresu. Dean Funes gatvė randasi 2900 Rivadavijos aukštumoje.

Ar Norit Žinoti Kas Dedasi Pasauly?

Jei per visus metus norite žinoti kas dedasi pasaulyje, Lietuvoje ir Argentinos lietuvių kolonijoje, užsiprenumeruokite vienintelį nepartinį darbininkų laikraštį „Argentinos Lietuvių Balsą“.

Pirkdami atskirais numeriais, kartais esant nepalankioms aplinkybėms praleidžiate numerį, kuriame gal kaip tik tilpo įdomių žinių iš Lietuvos ar vietos lietuvių gyvenimo, arba koks straipsnis, kurio paskaitymas būtų jums davęs daug naudos.

Be to, metiniams savo prenumeratoriams „A. L. Balsas“ duoda gražų ir naudingą, Argentinoje išleistą 1934 metams lietuvišką kalendorių, kuris tamsoms bus naudingas visus metus. Todėl neatidėliokit, bet šiandien pat užsiprenumeruokit.

Prenumeras siųsti sekančiu adresu:
Argentinos Lietuvių Balsas, Casilla de Correo 303 Buenos Aires.

Dr. S. SCHAVELSON

Ligoninės Muniz klinikos vedėjas. Sugrįžęs iš Europos, kur studijavo klinikose Paryžiaus, Berolino ir Varšuvos dabar priima asmeniškai savo klinikoje. Gydo vidurių ir moterų ligas. Akių, ausų, gerklės ir nosies. — Kraujo, šlapinimosi ir lyties organus. — Peršvietimas rentgeno spinduliais ir determija. Kalba rusiškai, lenkiškai ir lietuviškai. Priimu nuo 14 iki 16 ir nuo 20 iki 21 val. kasdien. Sekmadeniais nuo 8 iki 9 val. ryto. Tramvajai 12, 38, 4, 84
CHILE 1223, Buenos Aires

ADMINISTR. ATSAKYMAI

A. Mieliniui, J. Zasinui, A. Godai, A. Nevarauskui, K. Ščiukai, P. Zekevičiui, T. Kapočiauskiui, J. Pauzai, J. Palaičiui, J. Baineravičiui, A. Bilevičiui, J. Valiūčiui, J. Kliokiui, J. Juškai, Al. Masiuliui, F. Likui, K. Burbai, V. Katiliui, V. Dabužinskui ir J. Jakubaičiui už prenumeratas tariame draugis ką dėku.

Visiems užsprenumeravusiems ištisiems metams, kalendorių išsiuntėm.

GERB. SKAITYTOJAMS

Visus ger. skaitytojus, kurie dar neatsiskaitė už laikraštį prašom šios savaitės bėgyje pasirūpinti atsisteisti, nes atsilikimas labai apsunkina mūsų darbą. Neatsilyginusiems būsime priversti laikraščio siuntinį sustabdyti.

Sekmadienį, draugijos „Lietuva“ popietyje salone „Jose Verdi“, taipgi galima užsiprenumeruoti. Pasinaudokit proga.

PARDUODU

Turiu paradavimui 1000 ki logramų medaus. Norinčius pirkti prašau kreiptis šiuo adresu:

ADOLFAS GODA
CREMERIA HUETEL
EST. HUETEL, F. C. Sud.
5 kilai su prisiuntimu kai nuoja 4 pesai, pigiau kaip kitur.

DRAUGIJOS „SUSIVIENIJIMAS“ NARIŲ ŽINIAI.

Esant skubiais draugijos reikalais, pas draugijos pirmininką kreiptis šiuo adresu:

Matas Rušėnas
Calle Amigino 471
Avellaneda.

Pas draugijos sekretorių:

A. Jakubauskas
Manuel Ocampo 2532
Valentin Alsina.

Nuolatinė draugijos bustinė:

Giribone 779
Pineyro - Avellaneda.

AKUŠERĖ - EUROPIETĖ

Filiamena Bilkova

Diplomuota Prahoje ir Buenos Airese.

Lima 1217

Priima kasdiena nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Sekmadieniais visą dieną.

Specialistė prie gimdymo ir visų moterų ligų.

Kalba visomis slavų kalbomis ir Supranta lietuviškai.

Naudokitės Proga

Kostiumas geriausios angliškos medžiagos tik už \$ 65 - gerai ir gražiai pasiūtus. Turiu įvairiausių anglišku medžiagų pasirinkimui. Neužmirškite, kad jūsų rūbais visi gėrėsis, jei juos pasiūsi visiems žinomas geras siuvėjas

J. KAIKARIS

Puentecito 2262, Barracas, Buenos Aires.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

D - OS „LIETUVA“ POPIETIS.

Šio mėnesio 25 d. salone „Jose Verdi“ av. Almirante Brown 736 įvyks draugijos „Lietuva“ šokių popietis.

PAVYZDINGAS VAKARAS.

Draugija „Lietuva“ kaip kiekvienais metais taip ir šiemet Lietuvos Nepriklausomybei paminėti suruošė dideliame salone didelį parengimą į kurį sutraukė daug svečių. Jų tarpe matėsi daugybė šeimynų su jaunąja karta.

Pritaikintas tai dienai vaidinimas susirinkusiems labai patiko. Po vaidinimo smuikininkas Pogo rekis ir pianistas Pfeifferis išpildė koncertinę dalį, kuria publika sužavėta, aplodimentais privertė dar griežti ant bis.

Kaip vaidilos taip ir muzikai savo programą atliko puikiai. Po programos seenoje, prie geros muzikos, gražiai papuoštame salone, linksminosi iki ryto apie 300 lietuvių, sudarydami tartum vieną šeimyną. Dieneliai švintant skirstėsi išsinešdami malonių įspūdžių iš pavyzdingo parengimo.

KODEL NESUSITARE

Šiais metais Argentinos lietuvių Buenos Aires kolonija turėjo progos jei tik buvo noras, tris dienas iš eilės, t. y. vasario 16, 17 ir 18 dieną, minėti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo Vasario 16 d.

Ir tai dar neviskas, dar kiti minės net vasario 25 d. Ir taip kas metai vis daugiau paminėjimų, turbūt ateis laikas, kad kiekvienas lietuvis rengs atskirai sau paminėjimą. Tai būsim patriotais, tai bus tėvynės ir artimo „meilė“ kokios dar pasaulis nėra matęs.

„Argentinos Lietuvių Balsui“ iš kelus mintį, kad tautiškai nusistačiusioms organizacijoms, nepaisant jų pažūry, rasti kokį nors susitarimą surengti paminėjimą bendrai. Kad parodyti visiems jog lietuvių moka ne tik tarpu

savy bartis, rietis, bet kur yra bendras lietuvių tautos reikalas moka vieningai stoti ir tarpusavy susitarti, kaip kultūringos tautos dalys.

Tuo tikslu Lietuvos atstovas p. Daukantas savo pareigą atliko, su šaukdamas lietuvių visuomenę pasitarti, kad vasario 16 d. paminėjimas būtų pilna to žodžio prasme; kartu paskatindamas prie bendro susitarimo, kad pats paminėjimas būtų reikšmingesnis. Iš pradžių atrodė, kad bus prieita prie susitarimo, bet kur tau.

Draugija „Lietuva“, kaip viena iš senesnių kultūrinių organizacijų, kuri 7 metai iš eilės kaip rengia paminėjimus, be abejo, buvo pasiruošusi gerokai anksčiau rengti savystoviai. Bet nežiūrint į tai, pasiūlė paminėjimą suruošti Bedarbių šelpti Komitetui ir su tuo užleisti patogiausia minėjimui dieną, vasario 17 d. saloną, kuris jau buvo pasamdytas daug anksčiau. Tokiu būdu būtų buvę pasiekta du tikslai: sušelpiti bedarbiai ir visų organizacijų, įei nančių į B. š. Komitetą nariai bendrai paminėta Vasario 16 d.

Tačiau išėjo kas? Klerikalinės organizacijos motyvuodamos, kad B. š. K. rengti paminėjimą per daug garbės, bendrai rengti atsisakė. Tautininkai taip pat nesutiko, nes jų skyrus tą dieną turėjo parengimą Berisse, visai kitam mieste.

Čia ir išlindo yla iš maišo. Pasirodė, kad pas juos bedarbių šelpimas tai tik žodžiuose. Pasirodė kam rūpi bendras darbas ir kam pirmoj elij savo kromelis rūpi. Dabar lietuvių visuomenei aišku, kad įvairūs vadukai ir jų interesai nedaleidžia susitarti ir nors vieną, lietuviams brangiausią dieną metuose, vasario 16 pasirodyti vieningai.

Štai kodėl negalima rasti bendros kalbos ir ką nors naudingo lietuvių kolonijoje veikti bendrai.

„Argentinos Lietuvių Balsas“ Redakcija:

Kadangi man teko daugiausia rūpintis velionių Venco ir Paulinos Margevių laidotuviams ir tuo reikalu kreiptis į geras žmones pagalbos, rinkti aukų, laikau reikalingu duoti apie tai viešą pranešimą. Tuo reikalu prašau patalpinti kas seka:

Šio mėn. 8 d. tragiškai žuvus Paulinai ir Vincui Margevičiams jų palaidojimui aukavo šie asmenys: V. Nevulis, St. Linkevičius po 10 pesų; J. Kinderis, D. Galinaitis, P. Mackelis, P. Aleksas, L. Garbatavičius, J. Zubkevičiūtė, J. Zvinikas, M. Rudikas, P. Pačiūra po 5 pesus; J. Aneliauskas, P. Stankūnaitė, P. Vačiukevičius, V. Valenta, J. Krivickas, J. Baukietas po 3 pesus; A. Vidunas, V. Kunigiškis, J. Lauraitis, A. Kuzas, J. Meskevičius, J. Aleškevičius, J. Stačkūnas, V. Gavinavičius, B. Milius, J. Liozes, A. Černiauskas, B. Ramonas, K. Velička po 2 pesu B. Simanaukas, B. Lisevičius, A. Matulionis, A. Kvedaras, J. Mikeliūnaitė, V. Stagnūnas, D. Jablonskaitė, K. Povilionytė, E. Kasparavičienė, A. Baliūnienė, J. Slančiauskas, J. Čižiauskas, J.

Kausyla, A. Vokietas, T. Kazlauskaitė, J. Pakutka, P. Gibavičius, J. Diksnis, A. Mikučionis, J. Elkis A. Šveitarienė, St. Zakevičienė, P. Varnelis, D. Krisiakas, J. Prievelis, J. Puzinas, A. Purvinis, A. Kamorūnas, J. Lukevičius, K. Ta mošiūnas, N. Burokas, A. Sukevičius, S. Spirtis, A. Jonec, P. Tumosa po 1 pesą ir J. Brusokas, J. Sabaliauskas, P. Kukučionis po 50 centavų. Z. Jankauskas aukojo 75 ct., A. Sukevičius 65 ct. ir A. Juronis 20 ct. „Fabrica Nacional de Caseina“ darbininkai ir tarnautojai suaukojo 53 pesus. Su dėžute surinkta 31.50 pesų. Viso surinkta aukų 231 pesas, 60 centavų. Išlaidų padaryta 183 pesai ir 70 ct., dar reikalinga aptaisyti kapas, kad vaikučiai paūgėję galėtų jį rasti. Likusi suma skiriama vaikučiams.

Be to, J. Zubkevičiūtė, V. Sunklai, V. Klimaitė, O. Labauskaitė ir O. Gardienė paaukojo gražų vainiką.

Visiems prisidėjusiems aukomis ir darbu, tariu širdingą ačiū.

K. Burba

Parašė G. B. Seybold.

Iš anglų vertė J. Kliokis.

MOKSLO DIDVYRIAİ

„Tris ar keturias dienas dar aš klajojau“ pasakė Pr. Emile Bergonie, prancūzų radijaus (brangiausio metalo) bandymų mėgėjas prieš mirtį. Apie pora mėnesių kaip menkėju kiekviena diena varginamas didelių skausmų. Jis mirė. Nujausdamas savo mirtį jis sušaukdavo kasdien daugel mokslo vyrų, pasakodavo apie kentėjimus ir duodavo daugel patarimų, kaip daryti bandymai su radiumu. Jis pareiškė norą, kad po mirties jo kūnas būtų peržiūrėtas.

Dirbdamas daugel metų su X spinduliais ir gydydamas vėžio ligas, pats tąja liga apsirgo.

Tris metus prieš mirtį teko nu piauti dešiniąją ranką. Jis nepails tamai dirbo ir toliau, kol trys pirštai kairėsios rankos vėl tapo nu piauti.

Jis pasižymėjo dviem išradimais del žmonių gerovės — išrado elektinį virbuvą, vartojimui nuo galvos kiaušo sutrenkimo ir magnetą su kurio pagalba ištraukiamos kulkos ir įvairūs plieno bei geležies gabalai iš žaizdų.

Bet jo didžiausias pasiaukojimas tai buvo vėžio ligos gydymui ir vien tik mirtis jį nuveikė.

Skausmo sukūrinose jis kovė tris ilgas metus. Kuomet gulėjo mirties patale Prancūzija uždėjo ant jo didelį garbės legiono kryžių. Ir jis mirė žinomas, kaip prancūzų mokslo vyras.

Kitas drąsus ir žinomas prancūzų vyras Dr. Charles Vaillanti iš La Reboisiere ligoninės. Paryžių neseniai darė jam dideles iškilmes ir jam pavadė garbės legiono juostą. Paryžius, kur jis gimė dovanuoja auksinį medalį, ir taip pat Suvienytų Valstybių konsulas Herrick dovanuoja didvyrių medalį.

Su abiem nupiautom rankom (jas paaukojo X spindulių bandymams), šis tikras mokslo pasiuntinys stovėjo tiesus ir narsus prieš šais susirinkusius ir iškilmes.

Baltymorės Johns Hopkins ligo ninėj Dr. Frederik Henry Baetjer darė septintą operaciją. Bandymai jam paliko tik du pirštus jo rankose. Vienas po kito aštuoni pirštai jam prapuolė taip kaip prapuola votis nuo X spindulių. Jis prarado akį del tos pačios priežasties. Po operacijos drąsus vyras tarė: „Aš žinau, kad bandymai mane užmuš, tačiau nuo jų neatsisakau“.

Darydami bandymus su radiumu, gydydami tūkstančius nuo vėžio ligos, arti 150 mokslininkų ir gydytojų paaukojo savo gyvybę, daugelis šiame šimtmetyje. Bedarydami bandymus kiekvienam įdo

mesniam atradimui, jie rizikavo savo gyvybe, kad išaiškintų tiesą.

Daugelis mokslo vyrų nesigailėjo savo gyvybės, kad tik nugalėtų geltonąjį drugį. Ši baisi liga slėgė Ameriką iš metų į metus pa siimdami tūkstančius aukų. Tik per vieną epidemiją Philadelphijos mieste mirė dešimta dalis visų ten gyvenančių žmonių.

Kai baigėsi karas Ispanijos su Amerika. Amerikos kariuomenė apsisotojo Habanos mieste, netrukus liga pasirodė kareivių tarpe. Suvienytų Valstybių valdytojas išrinko geltonojo drugio komisiją iš šių asmenų: Dr. Walter Reed, James Carroll, Jesse Lazear ir Kubos nario Dr. Aristides Agramente. Didelius archyvus sudarė komisija, padidino gydymo istoriją ir surado, kad geltonasis drugys buvo gaunamas nuo uodo įkandimo.

Dr. Lazear ir Carroll davėsi patys uodams kandžioti 12 dienų kol jų kraujas užsikrėtė geltonuoju drugiu. Dr. Carroll buvo nuveiktas. Keturias dienas gulėjo klajodamas. Dr. Lazear jį gydė, kol jis galų gale po sunkių kančių atsipeikėjo. O Dr. Lazear iš pradžios neįtuo nieko, bet po kiek laiko, kai jis gydė geltonuoju drugiu sergančius, jį įkando nuodūngas uodas. Ir tuomet aiškiai pamatė, kad tai buvęs drugio nešiotojas. Drugys jį paguldė. Ko toliau liga vis labiau išgalėjo. Prieš mirtį paaukė Dr. Carroll ir davė patarimą kaip sekti šios ligos priežastis. Išaiškinti ligai buvo pastatytas specialus namas su skiedu pertvertas per vidurį vienoj pusėj prileido kenksmingų uodų, o kitoj — nekenksmingų. Atsirado savanoris vyras John Moran, įėjo į kenksmingų uodų pusę. Buvo su kandžiotas ir išėjo jau gavęs geltonąjį drugį, o tuo tarpu kiti du vyrai išbuvę 13 dienų nekenksmingų uodų tarpe, jokia liga ne užsikrėtė.

Kiti trys vyrai, vadovaujant Robert P. Cooke, gulėjo 20 naktų šiltai apsiklostę lovoj, kurioj mirė sirgę drugio liga, nei pradžios ligos nesijautė. Po to, jie norėdami sužinoti ar ta liga yra limpama, davėsi kenksmingiems uodams kandžioti ir tapo užkrėsti.

Galų gale priėjo išvados, kad geltonasis drugys nėra limpama liga ir pareina nuo kenksmingų uodų įkandimo. Sužinojus ligos priežastį, geltonasis drugys tapo nugalėtas.

Per Didįjį karą žuvo daug mokslo vyrų betyrinėjant vokiečių pradėtas naudoti nuodingas du

jas. Vienas iš jų buvo E. F. Harri son. Jis dėjo dideles pastangas apsaugoti Suvienytų Valstybių kariuomenę. Jo plaučiai taip nukentėjo nuo dujų, kad negalėjo atsilaukyti ir mirė.

Po jo mirties atsirado kitos, dar galingesnės dujos kurias tyrinėjo New Jersey chemijos laboratorijoje. Darbininkai, kurie prie jų tyrimo dirbo labai blogai jautėsi. Fizikai tvirtino kad dujų nuodai pereina per odą ir sugadina rau donuosius kraujo kūnelius. Varto jant guminius drabužius nieko ne kengdavo.

Šimtuos laboratorijų ir ligoninių vyrai dirba, aiškindami ligų priežastis. Jie tyrinėja del tavęs ir manęs, todėl gerbkime mokslo vyrus.

JUOKAI

Pasų skyriuje.

—Kiek kaštuoja pavidės pakeitimas?

—Penki litai.

—Tai aš noriu pakeisti.

—Kodėl jums nepatinka pavidė?

—Nusibodo biauzybė! Jau šeštą kartą mano pavidė baudžia — ma už girtuoklavimą.

Malkų sandėlyje.

—Kiek kaštuoja pas jus sieknis malkų?

—Kokį sieksnį imsite — didesnį ar mažesnį: publikos patogumui turime įvairų.

—Ar tos malkos sausos?

—Kaip parakas!

—O kodėl jos ugnyje taip šnypsčia?

—Gerbiamoji! Jeigu jus pasodintume į ugnį, tai ne taip šnyps tumet!

Du jaunikaičiai.

Katą du jaunikiai suėjo pas vieną merginą, del kurios juodu varžėsi. Vienas iš jų turėjo dideles ausis. Jaunikis su mažesnėmis ausimis, norėdamas pasiepti savo konkurentą, sako merginai:

—Žinai, tamsta, visgi negražiai atrodo, jeigu žmogus turi dideles ausis, kaip asilo.

—Bet dar negražiau atrodo, jeigu asilas turi žmogaus ausis — atkirto antrasis.

Pasitaravo.

—Ar ponas namie?

—Ne nėra.

—O kada jis bus?

—Nežinau. Jis tik ką liepė pasakyti, kad jo nėra namie.

Be rankų ir kišenių.

Į Maskvą atvažiavusiam svetim šalui rodos Maskvos grožybės ir tarp kitko Karlo Markso biustą.

—Tamstai patinka?

—Labai patinka. Aš norėčiau, kad visi bolševikai būtų tokie, kaip šitas Marksas.

—Kodėl?

—Todėl, kad jis neturi nei rankų nei kišenių.

RESTORANAS —

VALGYKLA

Bražionio ir Kučinsko. MONTEAGUDO 526.

Geri ir sveiki valgiai. Kainos nebrangios. Visus kviečiame užteiti persitikrinti.

Sveikatos šaltinis geri dantys

DANTŲ KLINIKA

MODELO

Direktorius Dr. Muchnik

Santa Fe 3311 — Bs. Aires

Pastabos

Šiomet švenčia dvidešimties savoyvavimo metų pirmutinis lietuviškas dienraštis užsienyje, socialdemokratiškos minties „Naujienos“ Čikagoje, J. Valstybėse. Šis laikraštis daug prisidėjo prie Amerikos lietuvių darbininkų švietimo ir organizavimo ir yra kaipo vairs Amerikos lietuvių kultūros gairių. Vyriausiu „Naujienu“ redaktorium yra Pius Gri gaitis. Jose bendradarbiauja žymiausios Amerikos ir Lietuvos literatinės pajėgos. Minėdamas savo 20-ties metų sukaktuves „Naujienu“ skelbia vaju naujų skaitytojų suradimui ir vaju dalyviams paskyrė premijoms virš 5 tūkstančių dolerių. Savo pavyzdingumu „N.“ stovi aukščiau už deugelio tautų spaudą.

Prancūzijos spauda ginčijasi kokiu keliu turi Prancūzija eiti: ar su Berlynu prieš Maskvą, ar su Maskva prieš Berlyną. O eiti, girdi, viesvien reikės, nes karas yra taip artimas, kaip po vakaro naktis. Norintieji žmonių skerdynių įrodinėja daugelį priežasčių karui, bet faktinai tam reikalui yra tik viena priežastis, o būtent — beprotybė.

Čekoslovakijos prezidentas Tomas G. Masaryk pareiškė spaudos atstovams, kad nepaisant kalbų apie greit kylantį karą, karas greit vistiek neprasidės, kadangi jo trokštančios valstybės neturi pinigų. Antra, valdovai bijo pradėti karą, nes jų kailis jaučia pavojų „iš apačios“.

Radikalų organas „Tribuna Libre“ šaukia, kad niekas nevažiuojo į Lujano jomarkus. Esą to miesto šeimininkai nesirūpina svečių patogumu, bet tik begėdiškai juos aplupa. Vos pasijudina maldininkas, jis aplupamas. Net san-

dvių pardavėjai prie bazilikos, vieton 100 dabar turės mokėti 500 pesų patento. Panelė neužsigaus, jeigu žmonės į Lujaną nevažiuos ir neduos save taip begėdiškai išnaudoti.

Argentinos socialistų partija rinkimų propagandai vartoja naują būdą: gatvėmis važinėjo sunkvežimiai rodydami propagandines filmas.

J. V. valdžia paluosavo iš kalėjimo visus blaivybės įstatymų laužytojus ir panaikino 13.000 bylų prieš besislapstančius butlėgerius kurių tarpe yra nemaža ir lietuviškų degindarių. Dabar jie gali gyventi ramiai.

Po keturių valandų Molotovo kalbos š. m. 3 d. 17-me kompartijos kongrese Maskvoje, tapo užgirtas antrasai penkmetinis indus trijos planas.

Rusija kviečių eksportui renkalavo 75 milijonų bušelių normos. Vienok pasiderėjus su Anglijos ir Amerikos kapitalistais Rusijos valdžios atstovas nusileido: sutiko su 60 milijonų bušelių norma.

Japonijos imperialistai susirūpino. Jų kailis dreba del J. V. susiartinimo su Sovietais ir del Dėdės Samo slaptos sutarties su Kinija.

Argentinos šachmatininkai organizuoja kapitalą, kad atkvietus į Buenos Aires pasaulinį čempioną Alekiną ir jo čia nugalėtajį Capablanca revanšui.

Puošiam Argentinos kurorte Mar del Plata dabar gyvena apie 100 lietuvių. Tai tarnaujantieji pas buržujus „mukamai“ ir „mucamos“.

Instituto Médico
339 Callao 339
Dr. Renoulin

DAROMOS OPERACIJOS AKLOS ŽARNOS, KILOS, AKIŲ IR KSTŲ, SKILVIO IR KEPENŲ NUOSAVA SANATORIJA

Ligoniai priimami gydytojų specialistų: buv. pilnateisio gydytojo Hospitalio Salaverry, buv. gydytojo Hospitalio V. Sarsfield ir buv. gydytojo padėjėjo Hospitalio Alvear. Prižiūrint pačiam Klinikos direktoriui.

Gerklės, Nosies, Ausų ir Vaikų ligų specialistai.

SIFILIS - 606 - 914 - Pilni ekonomiškai gydymai.

BLÉNORAGIJA - Moderniškas gydymas be skausmo - Prostatitis - Cistitis - Lytinis nusilpimas.

VENERIŠKOS - Kraujo ligos - Silpnumas - Galvos skaudėjimas.

SIRDIS - Širdies mušimas - Kraujo cirkuliacija.

PILVELIS - ŽARNOS - KEPENYS - Pilvelio skaudėjimas gydomas moderniškais metodais Glassen, Vienos Universiteto profesor.

PLAUCIAI - Dusulys - Tuberkuliozas.

REUMATIZMAS - Smarkiai skaudantis ir kroniškas - Lašai prieš skaudėjimą, laužimas kaulų.

GERKLĖ - NOSIS - AUSYS - Gydymas nuo drugio.

MOTERŲ LIGOS - Gimda - Užmazga (atskiras kambarys moterims.)

NERVŲ LIGOS - Neurastenija - nervų silpnumas - X spinduliai - Ultravioletiniai spinduliai

ANALIZIO LABORATORIA - Kraujas - Wassermano ir Kham reakcija.

Patarimai 3 pesai.

Priėmimo valandos nuo 10 iki 21 (9 val. vakaro)

Sekmadieniais nuo 9 iki 12 val.

Apžiūrėjimas \$ 3

Kalba lietuviškai.

339 Callao 339

NERVŲ LIGOS — REUMATIZMAS

VENERINĖS

Triperis - Sifilis

moderniški gydymai be skausmo

Vizitas \$ 3.—

Dr. RAUL TARATUTO

Priėmimo valandos nuo 3 iki 9

B - do de Irigoyen 1248

I-mas aukštas, Netoli Constitución.

MOTERŲ

Pavėlavimai ir

truūkumai

menstruacijų

Visi Argentinos lietuviai — darbininkai

Argentinoj ir visur, kur lietuviai gyvena, kur eina lietuviški laikraščiai — skamba balsas, esą Argentinoje gyvena tarp 30 - 40.000 lietuvių. Tai yra pusėtinai Lietuvos apskritys!

Visi teisingai tvirtina, kad beveik visi Argentinos lietuviai yra darbininkai ir darbininkės. Labai gerai.

Taip, per amžius visi remiasi darbininkais, visi iš darbininkų gyvena, nes faktinai, darbininkai suka gyvenimo ratą, jie tempia Gyvenimo Vežimą.

Tie Argentinos lietuviai, kurie savo pastangomis prasimušę savystovesnin gyveniman, galima ant pirštų suskaičiuoti. Nebus tokių nė 10 nuošimčių, kurie savysto vūs be lietuvių. Kiti visi turi savo karjeros ryšį su lietuvišiais darbininkais. Gi daugiausia darbininkų malonei ir oficialiai turėtų priklausyti tie mūsų salies valdžios žmonės, kurie mūsų pagalbai į čia atsiųsti, kurie mūsų brolių, t. y. artojų lėšomis užlaikomi.

Bet ką mes matome tikrumoje. Mus, darbininkus ignoruoja tie, kurie to neprivalo daryti. Mūsų vardu operuoja, mus laiko savo prabangaus gyvenimo pretekstu, o kas skaudžiausia, kad dykaduoniai dirbtinai sufabrikavo tuzinus „organizacijų“ kademiškų udarninkų pastogėje ir nachališkai naudoja Lietuvos ir lietuvių dirbininkų autoritetą.

Kulturingose tautose toks reiškinys neturi vietos. Reikia tikėtis, kad ta „ponų gušputelė“ ir čia pasibaigs katastrofiškai, kada plačios visuomenės balsas bus išgirstas Lietuvoje. Kada ieškantį aiškumos teisybės žodį Argentinos lietuviai darbininkai vis plačiau skleis.

Mes Argentinos lietuviai, mes darbininkai turime savo laikraštį „Argentinos Lietuvių Balsą“. Jis nepolitiškai, jis atvirai gina Argentinos lietuvių darbininkų, t. y. visų Argentinos lietuvių reikalus. Tik „Balsui“ sti prėjant ir juoplačiau skambant išnyks tie gėdingi normalumai, kurie šiandien „ponų“ vykunami mūsų sąskaiton.

Kas gerbia lietuvių ir darbininko vardą, kas brangina teisybę triumfą čia ir Lietuvoj, tas privalo nieko nelūkuriaudamas savo balsą jungti su „Argentinos Lietuvių Balsu“, tuomet juodi debesys prasisklaidys ir mūsų padangė pragiedrės.

Laikraščio bendradarbiai, senų Argentinos lietuvių organizacijų vadovai privalo energingai stoti Argentinos lietuvių darbininkų reikalų sargybon. Nes ir mes turime taipgi moralius jausmus ir neturime leisti, kad juos kas nors naudotų kaip savo viliugingų siekių objektą.

Aš čia tariau žodį mums, Argentinos lietuviams darbininkams skaudamu klausimu ir tikiuosi, kad jis ras atbalsį susipratusioje mūsų visuomenėje. P. Barauskas.

NORI ŽINOTI APIE LIETUVĄ SKAITYK „BALSA“

Skaitytojas, pasiėmęs laikraštį į rankas stengiasi, suieškoti tą kampelį, kuriame būtų nors keletas žodelių apie jo gimtinį miestelį, valsčių ar apskritį. Radęs tą žinėlę apsidžiaugia. Norint žinoti, kas visoj Lietuvoj ir jūsų kampelyje dedasi, kaip gyvena jūsų broliai, sesutės, tėveliai žmonos, vyrai ir mylimosios, turite skaityti „Balsą“. O kad „Balsas“ jūsų norus patenkintų jis turi augti didėti. O jis tada augs, kai jūs visi jį remsite moraliai ir materialiai.

VISŲ LIGŲ KLINIKA, DIDŽIAUSIA IR PIGIAU ŠIA BUENOS AIRESE. Dėka savo pavyzdingos organizacijos, erdvų kambarių ir gerų gydytojų specialistų gydo GREITAI, RADIKALIAI IR PIGIAI.

BENDRA KLINIKA.

Vidurinės ligos: širdis, plaučiai, jankos, pilvelis, Nervų sistema, galvos skaudėjimas. Reumatizmas, gemoroidos gydymas radikalus, be skausmo ir be operacijos.

TUBERKULIOZAS.

Mūsų dizpozicijoje randasi specialus būdas galutinam išgydymui tuberkuliozo (džiuvos) visose jos formose. Plaučių ligos: aštrus ir chroniškas bronchitas ir plaučių plevritas. Taip pat ir kitos plaučių ligos išgydomos pas mus galutinai.

Bendras susirgimas, stoka apetito, liesėjimas - svorio nuostojimas. Praėjus mūsų gydymo kursą greitai išnyksta.

X SPINDULIAI

Rentgeno kabinetas įrengtas sulig paskutinių reikalavimų. Rentgeno nuotraukos nuo 10 pesų

MEDICINOS ELEKTROS SKYRIUS

Ultra violetiniai spinduliai, kvarco šviesa. Galvanoterapija. Elektrotėpija. Specialus gydymas trumpom bangom.

BENDRA DIATERMIJA

SANTARBIJOS SKYRIUS

Mūsų klinika paruošia kiekvieną ligonį sulig ligos

Priėmimas nuo 9 - 12 ir 15 iki 21 val. Sekmadieniais ir šventadieniais nuo 9 iki 12 valandai.

D - jos „Lietuva“ Papildomų Įstatų Projektas.

2) Patikrinus atskaitomybę, knygoje ir apyskaitose daromi atitinkami pažymėjimai ir surašomas tikrinimo aktas, kuris skaitomas artimiausiam narių susirinkime.

3) Revizija gali būti daroma kada nori ir kiek kartų rastų reikalingu, bet jokiū būdu ne mažiau keturių kartų į metus, prieš kiekvieną visuotiną narių susirinkimą.

Par. 81. Užtenka dviejų narių, kad sudaryti kvorumą.

Par. 82. Susirgus, arba atsisakius nuo savo pareigų kuriam nors revizijos komisijos nariui, jo vietą užima sekantis, kuris per rinkimus gaavo daugiau balsų.

Par. 83. Į revizijos komisiją negali įeiti nei valdybos nariai, nei asmenys, surišti su draugijos administracija.

PAŠALPA.

Par. 84. Narys susirgęs tuoj privalo pranešti valdybai, paštu, telefonu, arba per kokį nors esmenį apie savo ligą ir ligos pradžią skaitoma nuo pranešimo dienos.

Par. 85. Susirgęs draugijos narys gali gauti pašalpą:

a) Jei bus išbuvęs draugijoje be pertraukos ne mažiau 6 mėnesių.

b) Jei bus pilnai užsimokėjęs nario mokesnį.

Par. 86. Pašalpa mokama nuo penktos sirgimo dienos.

Par. 87. Susirgęs narys į metus negali gauti daugiau pašalpos, kaip 60 dienų; jei per 60 dienų ligonis nepasveiktų ir liga yra pripažinta kroniška arba nepagydoma, tolimesnis ligonio šelpimas paliekamas valdybos nuožiūrai ir d - jos pajėgomis, bet jokiū būdu negali viršinti pusės metų po 30 ct. į dieną.

Par. 88. Nariai pašalpos negauna:

a) Jei serga venerinėmis ligomis arba jų pasekmėmis.

b) Jei ligos priežastimi būtų girtuokliavimas, arba alkoholinių gėralų vartojimas išsuktų kokią ligą arba kūno nusilpnėjimą, tokie ne tik negali gauti pašalpos, bet atbulai, gali būt pašalinti iš draugijos, jei valdyba rastų tai reikalingu.

c) Tie, kurie geru noru žaloja savo kūną arba kešinasi prieš savo gyvybę.

d) Sužeistieji peštynėse, muštynėse, jei bus įrodyta, kad jie pradėjo veiksmu arba yra tų peštynių kaltininkai, nors ir nebūtų pradėję.

e) Susižeidę darbo metu ir einant „Nelaimingų darbe atsitikimų įstatymu“ (La ley de Accidentes del Trabajo) gauna apdraudimą.

Par. 89. Per visą sirgimo laiką ligonis neturi dirbti, vartoti svaiginamų gėralų ir vengti visko, kas gali ligą užžęsti. Šių sąlygų nepildant, numatomas piktas draugijos išnaudojimas iš ligonio pusės ir tuomet gali nustoti teisės gauti pašalpą.

Par. 90. Jei ligoniui pasveikus per 15 dienų nepareikalaus pašalpos išmokėjimo, tai skaito-

ma, kad tą sumą ligonis dovanoja savišalpos fondui.

Par. 91. Atsitikus, kad esant daug ligonių ir einant aukščiau nurodytomis taisyklėmis negalima būtų visų patenkinti, valdyba savo nuožiūra daro pakeitimus, stengdamosi patenkinti visus sergančius.

Par. 92. Narys, kuriam dėl darbo nustojimo nario mokesčio būtų atidėtas, susirgęs pašalpos negauna.

Par. 93. Narys, atsilikęs su nario mokesnio mokėjimu įgauna teisę gauti pašalpą, pralinkus tiek mėnesių nuo sumokėjimo dienos, kiek mėnesių buvo atsilikęs su nario mokesniu.

LAI DOTUVIŲ FONDAS.

Par. 94. Narys, įstodamas į draugiją moka vieną pesą į laidotuvių fondą.

Par. 95. Nariui mirus, draugija panaudoja šį fondą laidotuvėms. Jei jo neužtektų — papildoma iš pašalpų fondo.

Par. 96. Jei laidotuvėmis rūpinasi giminės arba draugai — draugija išmoka 50 pesų iš laidotuvių fondo. Jeigu jo neužtektų — papildoma iš pašalpų fondo.

Par. 97. Kartą fondas panaudotas, jis turi būti vėl iš naujo nariais papildytas.

KNYGYNAS, SKAITYKLA IR D - JOS ORGANAS.

Par. 98. Valdyba turi dėti visas pastangas, kad kaip knygynas taip ir skaitykla nuolat augtų, knygų ir periodinių leidinių skaičius didėtų.

Par. 99. Prieš įsigysiant knygas bei išrašant kokius nors periodinius leidinius, valdyba patiekia jų sąrašą visuotinam narių susirinkimui patvirtinimui.

Par. 100. Knygų ir periodinių leidinių ir jų tvarkoje užlaikymo išlaidos padengiamos iš kultūros fondo ir knygyno pajamų.

Par. 101. Naujai įsigytų knygų sąrašas skelbiamas skaitytojų žiniai viešai.

Par. 102. Visos knygos turi būt sukataloguotos ir pažymėta jų kaina.

Par. 103. Iš visų skaitytojų, kaip draugijos narių, taip ir pašalinių imamas užstatas sumoje 2 pesų, jei knygos vertė neviršija šios sumos priešingu atveju užstatas imamas lygus knygos vertei.

Par. 104. Draugijos nariams duodama skaityti veltui 2 savaites. Negrąžinus knygą 2 savaites imamas mokesnis už tolimesnį knygos naudojimą po 30 ct. į mėnesį.

Par. 105. Iš pašalinių asmenų už naudojimąsi knygom imama po 50 ct. į mėnesį.

Par. 106. Ilgame pas save knygų laikyme yra numatoma bloga valia iš skaitytojo pusės, del kurios priežasties nukenčia bendras kultūrinis darbas; maksimaliai leistina laikyti vieną knygą ne daugiau 2 mėnesių, kuriam laikui suėjus knyga skaitoma žuvusia ir užstatas pereina d - jos nuosavybėn iš kurio perkamas antras tos knygos egzempliorius. Pabaiga sekanciam).

12 konsultorių, 10 gydytojų specialistų. Logoniams neprisieina ilgai laukti. Yra gydytojų kalbančių rusiškai, vokiškai ir prancūziškai. Gydytojai su Argentinos ir užsienio diplomais.

S. N. — Gonoreja su komplikacijomis, po intensyvių 2 su puse mėnesių gydymo išnyko.

V. K. — Gonoreja - Uetritis abortine pagalba išgydytas laiko 10 dienų.

MOTERŲ LIGOS

Gimdymai ir komplikacijos prie gimdymų, perankstyvi gimdymai. Stoka arba priešlaikinės mėnesinės. Silpnaiems ligoniams klinikoje randasi lovos.

Mūsų žinioje raudasi du gydytojai ir viena gydytoja moterų ligų specialistai ir akušerkes, todėl kiekviena moteris su pilnu pasitikėjimu gali kreiptis į mūsų kliniką.

DANTŲ GYDYMO SKYRIUS.

Traukimas dantų be skausmo. Naujų dantų statymas. Blombavimas, kėnas pigios.

LABORATORIŲ SKYRIUS.

Mūsų klinika, turėdama gerai įrengtą laboratoriją, priima įvairius analizus kraujo, šlapimo, seilių ir taip toliau Vassermano reakcija.

NEUZMIRSKITE.

Jei tamsta sergi, kreipkis į mūsų kliniką, kur tamsta bus ištyrtas gydytojų specialistų, nežūrint ar tamsta esi turtingas, ar neturtingas.

MEDICINAL NEWS

VENERINĖS LIGOS

Specialus skyrius venerinių ligų. Gonoreja, Sifilis. Kraujo ligos. Lytinis nusilpimas. Inkstai. Šlapinimosi pūslė. Jei kuomet tamsta sirgai venerine liga ir nesate užtikrintas jos išgydymu, kreipkitės pas mus ištyrimui.

Venerinių ligų ligoniams pirmas patarimas veltui. Piguš abonentai, pradėdant nuo 10 pesų į mėnesį. Sifilį gydome naujaisiais būdais, patvirtintais Argentinos Dermatologijos ir Sifilologijos profesorių. Draugijos vartojant 606 - 914 bismutą ir kitas priemones.

Paraližius, nugarkaulis, smegenų nervai. Epopleksinis smūgis, proto ligos daugeliu atveju yra pasekmės užleisto ne visai išgydyto sifilio. Todėl laikas nuo laiko patikrinkit savo sveikatos stovį mūsų klinikoje, įrengtoje sulig paskutinių medicinos reikalavimų.

mdgūpė TW čyis šlietaoi etaoshrdi emfwy etaoshreta LIGONIAI, KURIE GYDOSI ŠIOJE KLINIKOJE NUO GONOREJOS (TRIPERIO)

K. R. — Kroniška gonoreja apie penkių metų išgydyta pas mus laikotarpy 2 mėnesių.

L. F. — Gonoreja ir cistitis išgydyta laike 30 dienų.

28 - Suipacha - 28

Piguš mėnesinis abonentas. Pilnas ištyrimas ligonio Venerinių ligų ligoniams pirmas patarimas veltui. \$3

R Ū N G A S

Ponas Gaučys, Lietuvos nepriklausomybės sukaktyvių proga „Švyturyje“, straipsnyje „Vasario 16 d.“ tarp kitko rašo:

„Mus išėvius, gyvenančius toli nuo tėvynės, tykoja dar kiti dideli priešai. Svarbiausi jų — mūsų pačių apsileidimas ir įsamsaninimas, kad esam lietuviai“. (mano pgraukta)

Bravo, bravo! Gerbiu autorių už atvirumą! Aišku. Jeigu įsamsanontum, kad esam, sakysim turkai, tai neturėtume to didelio priešo. Nebijotume nei oficialių lietuvių provokuojančių lapų, nei skundų policijai, nei bastilijų. Bet ką padarysi, kad lietuviais esame mes gimę, lietuviais norime ir būt. Tat nepaisydami nė savųjų persekiojimo, nuo lietuvių vardo neatsisakome.

Minint 16 vasario Lietuvos atstovybėje Doktoras Trečiasis verkšlenančiu tonu atgiedojo seną giesmę, kad visos valdžios nuo Dievo paeina ir kaip tokiomis, mes turime būt paklusnūs. Be abejo, jis žinojo, kad šiais savo žodžiais de facto ir de jure pripažino ir Rusijos bolševikų valdžią. Taigi dabar jau jam bus nepatogu ką nors blogo prieš tą valdžią rašyti, o ligi šiol savo „Švytury“ ne tikrai bolševikų valdžios darbus, į molį minkė, bet net bolševizmo ir jo valdžios įsteigėją Lenina neper seniai savo organe vieton Dievu (kaip šį kartą), niekšu ir sifilitiku išvadino.

Vienok mum, griešniem piliečiam velnioniška painiava su tomis valdžiomis išeina. Sakysime, turime Dievo duotą valdžią, jos klausome, kunigai nuolat už ją iškilmingas pamaldas atlaiko. Ir štai, nei iš šio, nei iš to, klausyk sumanė koks rarininkas ar puskarininkas atvyko, tą Dievo duotą valdžią iškoneveikė, sugrūdo kalėjiman, kad ko gero dar desėtką kitą sušaudė ir jau turime naują Dievo duotą valdžią. Vėl kleras prie jos limenasi, vėl iškilmingas pamaldas už jos dūšią laiko.

Taigi mum ir neišku, ar Dievas žmones ant juoko laiko spekuliuodamas valdžiomis, ar prie bile kokios valdžios besilimendamos kleras spekuliuoja Dievu?

Gal ponas Doktoras, kaip filoso

fas, malonės mum šį mazgą atmegsti, nes toks neiškumas gali mum Dievo autoritetą nužemint.

16 vasario iškilmėse p. Lietuvos Atstovas perskaitė raštiškus „didžiųjų ir mažųjų“ sveikinimus, bet neperskaitė nė vieno pseudo tautininkų šutvių sveikinimo. Nepamanykite, kad jie tokių sveikinimų nerašė. Kur tau. Jų įteikė apie tuziną, bet visuose juose vieton rimto sveikinimo, buvo taip besarmatiškai priblevyzgota, kad p. Atstovas labai teisingai pasielgė dar prieš ceremonijas juos su dėdamas į po rašomu stalu stovintios pintinėlės „archyvą“

Yra įprasta, kad vienas laikraštis pasiskolina iš kito trumpas informacines žinutes, telegramas ar humoros posmelius, nenurodant iš kur tai paimta; bet nusikopijuoti didesnius straipsnius, be specialaus susitarimo, tuo labiau kada laikraščiai gyvena nesantaikoj, ne nurodant iš kur tai paimama, tai jau yra besarmatiška vagystė.

Neperseniai „Švytury“ perspausdino savo „Trejose Devyniose“ iš Juokų kalendoriaus 1932 m. Jakavičiaus - Lituanio „Dešimtis prisakymų moterims“, nenurodydami iš kokių šaltinių tai paimta.

Dbar „Argentinios Žinos“ pasivogė iš „Argentinios Lietuvių Balso“ Nr. 172 iš gruodžio 9 d. 1933 m. specialiai „A. L. Balsui“ parašytą pil. J. P., vadovaujantis Normano Geddes raštais straipsnį: „Kaip atrodys pasaulis už 10 metų“, nepažymėdami kad tai nusikopijavo iš „A. L. Bals“.

Tenka pastebėti, kad toks atsitikimas jau nepirmas.

Viens už kitą geresnis.
Pora jaunavedžių, vienodu pasilikę kalbasi. Jaunas vyras nusimėnęs kampe tūnoja ir nedrąsiai suko:

—Žinai, žmonelė, aš turiu pasakyti tau vieną paslaptį, bet man tiesiog bangu darosi, negaliu...

Ilgai nedrįsdamas, pagaliau žmonos klausinėjamas, nervingai pasisakė, kad turįs vaiką.

—Na, tai tau, žmona jam atsakė. — ir tokių ilgų scenų darai! Aš turiu du vaiku ir nesakau nei žodžio ir jokių scenų nedarau...

„Delko nepritarškino“

Žemaičiuose, taigi ir Telšių apskrityje, nuo seno buvo paplitęs sueigas, susirinkimus ir kt. kviesiti ne žodžiu ir ne raštu. Jei kildavo reikalas ką nors pagarsinti, tai išrinktas „šauklys“ arba seniūnas — dešimtininkas, pasiėmęs kastuvą, bei tam reikalui padarytą lentą, eidavo per kaimą ir su plaktuku brazdindavo. Išgirdę gyven tojai pažįstamą traškinimą, išbėgdavo iš trobų ir jiems „šauklys“ trumpai pasakydavo apie reikalą.

Tokiu pat būdu ir naujai išleistas vietos valdžios įsakymus paskelbdavo net Telšiuose.

Šis įstatymų, bei įsakymų paskelbimo būdas jau išnyko. Bet prieš pora metų Telšiuose dar ei davo gatvėmis miesto valdybos sargas tamboriną pasikabinęs ir mintinai išmoktą įsakymą garsindavo. Ypatingai vokiečių okupacijos metu tai buvo plačiai vartojama. Todėl miestų gyventojai taip prieš šio įsakymų skelbimo būdo pripratę, kad nepritarškinto įsakymo nenorėdavo pripažinti.

Neretai įvykdavo net smarkių ginčų su policija. Dažnas telšiškis reikalaujančiam iš gyventojų vykdyti naujai išleistą įsakymą, policininkui atšaudavo: „Tokio įsakymo niekas nepritarškino ir aš neprivalau jo vykdyti“. Panašių atsitikimų prieš pora metų, kai vietos valdžia panaikino pritarškinią, labai dažnai įvykdavo. O 1918 m. daug žemaičių telšiškių kurį laiką netikėjo, kad Lietuva pasiskelbė nepriklausoma valstybe. Girdi, tai esąs melas, nes niekas šio didelio įvykio nepritarškino.

Šios kelios pastabos apie įsakymų pritarškinią, puikiai charakterizuoja žemaitį — ką jau jis įsidėjo į širdį ir galvą — ne taip lengva jau duoda išgyvendinti. Žemaitis kritiškai pėsiima kiekviena naujentybe ir dar didesne kritika jos išsižada. SKI.

Boleslovas Ivanauskas.

Lietuvis siuvėjas, turintis ilgametę praktiką dirba sąžiningai ir nebrangiai.

Turi didelį medžiagų pasirinkimą. Norintieji pasisiūti gerus ir nebrangia kaina rūbus prašomi užėiti persitikrint. CACHI 881, N. Pompeya

M. H. LUNA.

Žinoma akušerė.

Patarnauja sąžiningai, greitai ir be skausmo, po prižiūra gydytojų specialistų. Naujas metodas. Nuosavas namas del ligonių, su visais patogumais.

Priima kiekvienu laiku.

Pirmas vizitas dykai.

838 BOLIVAR 838

U. T. 33 Avenida 6764

Nuo šių metų vasario 1 d. pradeda veikti g. San Martin 440 Agrupación Medica Argentina, kuri turi moderniškus ir erdvius įrengimus, prižiūrėjimui ir gydymui žemiau išvardintų ligų.

Ši Agrupación susideda iš žymių profesionalų, kurie pasekmingai gydė klinikose, institutuose ir valdžios ligoninėse. Jos gabumas ir ilgas patyrimas kurį turi, be to, nuolatinis kontaktas su Europos mokslu, sudaro geriausią garantiją ir apsaugą mūsų klijentų sveikatai.

Agrupación Medica Argentina tikslas yra svarbiausiai turėti rankose visus elementus platesniam ir patogesniam ligonių gydymui. Visi elementai, kaip tai: X spinduliai, Ultra violetiniai spinduliai, Infraraudoni spinduliai, Medicinos elektra ir Diatermija randasi sujungti vienuose ir tuose pačiuose namuose ir po viena vadovybe, kas teikia ligonims didelius patogumus. Laboratorijos įrengtos sulig vėliausių technikos reikalavimų, kas duoda galimybės surasti ir neiškiausias ligas ir jų simptomus.

Turime diplomuotą masažistą del ligų, kurios reikalauja šios rūšies gydymo. Turime įrengę 10 medicinos konsultorių, kurių priėmimo valandos taip sutvarkytos, kad paliuosuoja klijentą nuo ilgo ir įkyraus laukimo ir per daug didelio susigrūdimo laukimo kambariuose.

Agrupación Medica Argentina sanatorija įrengta San Martin 440 yra sulig virš išdėstytų smulkmenų svarbiausia šių laikų gydymo įstaiga.

PATIEKIAME VISUOMENEI KONSULTORIJAS GYDYMUI SEKANČIŲ LIGŲ:

ŠIRDIES LIGOS: Mušimas, nusilpimas arteriosklerosis.

HEMOROIDAI: be operacijos.

PLAUČIŲ LIGOS: Tuberkuliozas, dusulys, kosulys bronchitas, kataras.

PILVELIO LIGOS: Rūgštys, skaudėjimai, sunkumas, pilvo sausumas, nugaros skaudėjimas, liemuo ir raumenys.

INKSTŲ LIGOS: Šlapinimosi pūslė, prostata, kanalas.

BLENORRAGIJA: Specialus greitas ir užtikrintas gydymas be plovimų.

SIFILIS: 6 0 6 — 9 1 4 kombinuotas gydymas sulig vokiečių metodų.

Priėmimo valandos nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 21 val.

Pirmas apžiūrėjimas \$5.— Sekanti sulig susitarimo.

SAN MARTIN 440

I-mas aukštas

CLINICA DENTAL "BARRACAS"

Dantų blombavimas ir ištraukimas naujaisiais metodais. Ištraukimas be skausmo \$ 2. Auksiniai dantys geriausios medžiagos nuo 10 pesų, kaučuko 3 pesai. Už darbą garantuojama. Apžiūrėjimas veltui.

MONTES DE OCA 796

Kalba lenkiškai, rusiškai ir kitomis slavų kalbomis. Privažiuoti tram: 106, 104, 43, 22, 21, 18 ir 17. Omnibusais: 47, 35 ir 83. Priėmimo valandos nuo 14 iki 20.

NAUJAS LIETUVIŲ VIEŠBUTIS

E. RAILIENĖS.

Defensa 1446, Buenos Aires.

Švarios lovos su patalinėmis nuo 0,50 peso. Kambariai su lovomis sulig susitarimo. Pigiausiai ir skaniai gali pavalgyti pusryčius, pietus ir vakarienę. Klijentų patogumui įvestas telefonas. Atskiri kambariai mergaitėms ir šeimynoms. Visi lietuviai tik čia apsistoja, nes čia švaru, pigu ir patogiu. Įsidėmėkit! Defensa 1446, U. T. 33 — 1311.

CONSULTORIO DENTAL "Patricios"

EILĖ DANTŲ NELŪŽTA \$ 50
MOS MEDŽIAGOS NUO \$ 5.
BLOMBAVIMAS NUO \$ 2

IŠTRAUKIMAS BESKAUSMO \$ 2
DARBAS GERAS, GREITAS IR GARANTUOTAS.

2739 CASEROS 2739

Imprenta de Krasilovsky y Pertzovsky, Val. Gómez 2719, Bs. Aires